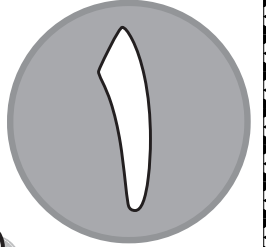

دفترچه شماره (۱)

صبح جمعه

۱۴۰۴/۰۱/۲۲

آزمون ۲۲ فروردین ماه ۱۴۰۴

آزمون اختصاصی دوازدهم انسانی

۷۰ سؤال در ۷۵ دقیقه

ساعت ۸ تا ۹:۱۵ صبح

نام درس	معمولاً دانش آموزان در هر رده ترازوی به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ می دهند.					این قسمت را قبل از شروع آزمون پر کنید
	۷۰۰۰	۶۲۵۰	۵۵۰۰	۴۷۵۰	۴۰۰۰	
ریاضی و آمار	۶	۴	۳	۲	۱	شما به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ خواهید داد؟
علوم و فنون ادبی	۶	۵	۳	۲	۱	
جامعه شناسی	۸	۷	۵	۲	۱	

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سؤالات و مدت پاسخ گویی

ردیف	وضعیت پاسخ گویی	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ گویی (به دقیقه)
۱	اجباری	ریاضی و آمار (۳)	۲۰	۱	۲۰	۳۰
۲	اجباری	علوم و فنون ادبی (۳)	۳۰	۲۱	۵۰	۳۰
۳	اجباری	جامعه شناسی (۳)	۲۰	۵۱	۷۰	۱۵

فیلم تحلیل آموزشی آزمون امروز

برای مشاهده فیلمها در سایت کانون، کد روبهرو را با دوربین تلفن همراه خود اسکن کنید.

پدید آورندگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام درس	نام طراحان
ریاضی و آمار	محمد بحیرایی، شمیم پهلوان شریف، محمد ابراهیم توزنده جانی، علی حسینی نوه، احمد حسن زاده فرد، محمد حمیدی، میثم خشنودی، پیمان طیار، سعید عزیز خانی، علی قهرمان زاده، فرشید کریمی، عباس مالکی، ابراهیم نجفی
علوم و فنون ادبی	سید علیرضا احمدی، امیر حسین اشتری، حسن اصحابی، محسن اصغری، عزیز الیاسی پور، سعید جعفری، رضا رنجبری، مجتبی فرهادی، الهام محمدی، مهرزاد مشایخی، یاسین مهدیان، هومن نمازی
جامعه‌شناسی	رانیا امیری، ریحانه امینی، آرزیتا بیدقی، مریم خسروی دهنوی، فاطمه رضائیان، یاسین ساعدی، فاطمه قریبیان، محمد مهدی یعقوبی
عربی زبان قرآن	محمود بادبرین، ولی برجی، مجید بیگلری، عمار تاجبخش، محمد رضا سوری، امیر حسین شکوری، حمیدرضا قائدامینی، مصطفی قدیمی فرد، مرتضی کاظم شیروودی، محمد کریمی نیا، روح‌الله گلشن، سید محمد علی مرتضوی، پیروز وجان
تاریخ و جغرافیا	محمد ابوالحسنی، علیرضا پدram، مریم خسروی دهنوی، مهشید رستمی ریک، حسین سهرابی، تابان صیقلی
فلسفه	جواد پاکدل، عرفان دهدشنیبا، پر گل رحیمی، محمد رضایی بقا، موسی سپاهی، امیر محمد قلعه‌کاهی، محمد کریمی نیا، علی معزی، فیروز نژادنجف

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستاران	مستندسازی
ریاضی و آمار	محمد ابراهیم توزنده جانی	محمد بحیرایی	مهدی ملارمضانی، عباس مالکی	الهه شهبازی
علوم و فنون ادبی	سید علیرضا احمدی، فرهاد علی نژاد	سید علیرضا احمدی، فرهاد علی نژاد	رضا رنجبری، سپیده فتح‌اللهی، امیر حسین اشتری	فریبا رئوفی
جامعه‌شناسی	سید آرش مرتضائی فر	سید آرش مرتضائی فر	مریم خسروی دهنوی، تابان صیقلی	سجاد حقیقی پور
عربی زبان قرآن	احسان کلاته‌عربی	سید محمد علی مرتضوی	درویشعلی ابراهیمی	لیلا ایزدی
تاریخ و جغرافیا	محمد مهدی یعقوبی	محمد مهدی یعقوبی	تابان صیقلی	عطیه محلوچی
فلسفه	سیده سمیرا معروف	فرهاد علی نژاد	امیر محمد قلعه‌کاهی، مهشید رستمی، ایمان کلاته‌عربی	سوگند بیگلری

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	سید محمد علی مرتضوی
مسئول دفترچه	فاطمه منصور خاکی
گروه مستندسازی	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: لیلا ایزدی
حروف‌چین و صفحه‌آرا	مهشید ابوالحسنی
ناظر چاپ	حمید عباسی

مباحث نیم سال دوم
صفحه‌های ۶۱ تا ۱۰۴

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۳۰ دقیقه

ریاضی و آمار (۳)

۱- در دنباله هندسی $3, \dots, x^2 + 3, x, 6, x^2, \dots$ جمله عمومی دنباله کدام است؟

$$a_n = \frac{3}{2} \times 2^n \quad (2)$$

$$a_n = \frac{3}{2} \times (-2)^{n-1} \quad (1)$$

$$a_n = 3 \times (-2)^n \quad (4)$$

$$a_n = 3 \times 2^{n-2} \quad (3)$$

۲- اگر $a + 4$ و a و $a - 2$ به ترتیب از چپ به راست، سه جمله اول یک دنباله هندسی باشند، مجموع چند جمله اول این دنباله برابر 510 است؟

$$6 \quad (2)$$

$$5 \quad (1)$$

$$8 \quad (4)$$

$$7 \quad (3)$$

۳- جمله پنجم یک دنباله هندسی برابر جذر جمله هشتم آن دنباله است، اگر جمله چهارم این دنباله 64 باشد، جمله اول کدام است؟ (دنباله، افزایشی است.)

$$\frac{1}{4} \quad (2)$$

$$\frac{1}{24} \quad (1)$$

$$\frac{7}{24} \quad (4)$$

$$\frac{1}{8} \quad (3)$$

۴- حاصل ضرب پنج جمله اول یک دنباله هندسی برابر 1024 است. اگر نسبت مشترک دنباله دو برابر قرینه جمله اول باشد، جمله ششم دنباله کدام است؟

$$-32 \quad (2)$$

$$32 \quad (1)$$

$$-64 \quad (4)$$

$$64 \quad (3)$$

۵- مقدار عبارت $\frac{1}{7^3} \times \frac{1}{7^6} \times \frac{1}{7^{12}} \times \dots \times \frac{1}{7^{384}}$ کدام است؟

$$\frac{127}{7^{384}} \quad (2)$$

$$\frac{255}{7^{778}} \quad (1)$$

$$\frac{255}{7^{384}} \quad (4)$$

$$\frac{63}{7^{384}} \quad (3)$$

محل انجام محاسبات

۶- در یک دنباله حسابی $a_1 = 3$ و $a_9 + a_{15} = 94$ است. جمله چندم این دنباله ۸۳ است؟

- (۱) ۳۳ (۲) ۲۱ (۳) ۳۱ (۴) ۲۳

۷- در یک دنباله حسابی، جمله n ام به صورت $a_n = \frac{5}{3}n - 3$ است. مجموع بیست جمله اول آن کدام است؟

- (۱) ۴۶۰ (۲) ۳۶۰ (۳) ۳۶۵ (۴) ۴۶۵

۸- سعید برای ثبت نام اولیه و خرید اشتراک ماهیانه یک باشگاه ۲ میلیون تومان در پایان ماه اول پرداخت می‌کند و از ماه بعدی ماهانه ۲۰ درصد به

مبلغ پرداختی ماه قبل اضافه می‌شود. او برای یک سال حق اشتراک باشگاه تقریباً چند میلیون تومان باید پرداخت کند؟ $(\frac{1}{2}^{12} = \frac{1}{92})$

- (۱) $\frac{89}{2}$ (۲) $\frac{96}{2}$

- (۳) $\frac{48}{1}$ (۴) $\frac{79}{2}$

۹- ریشه سوم $\sqrt[4]{x^{10}}$ ، برابر حاصل ضرب $\sqrt[3]{2}$ در ریشه دوازدهم مثبت x^A است. ریشه دوم منفی x کدام است؟ $(x > 0)$

- (۱) -۴ (۲) -۹

- (۳) -۳ (۴) -۲

۱۰- حاصل $\frac{1}{7} \times 128 \times (\frac{1}{8})^{-3} \times \sqrt[4]{4} \times 5^{-\frac{9}{4}}$ کدام است؟

- (۱) $\sqrt[3]{\frac{1}{8}}$ (۲) $\sqrt{\frac{1}{4}}$

- (۳) $\sqrt{\frac{1}{8}}$ (۴) $\sqrt[3]{\frac{1}{4}}$

۱۱- اگر $A = \sqrt[3]{8\sqrt[4]{27} \times 3^{-\frac{3}{4}}}$ باشد، مقدار $(2A^2)^{\frac{1}{3}}$ کدام است؟

- (۱) ۴ (۲) ۲

- (۳) $5\sqrt[3]{2}$ (۴) $\sqrt[3]{26}$

محل انجام محاسبات

۱۲- در تساوی $3^{2x+1} = 243$ مقدار x کدام است؟

۲ (۲)

۴ (۱)

۳ (۴)

۵ (۳)

۱۳- اگر داشته باشیم $5^{-3x} \times \left(\frac{7}{2}\right)^{1-x} \times \left(\frac{8}{343}\right)^{2-5x} = \left(\frac{1}{125}\right)^x \times \left(\frac{49}{4}\right)^{5+2x}$ مقدار x کدام است؟

۱/۵ (۲)

۰/۵ (۱)

۳/۵ (۴)

۲/۵ (۳)

۱۴- اگر نمودار تابع نمایی $f(x) = \left(\frac{8-5a}{6}\right)^x$ به صورت روبه‌رو باشد، محدوده a کدام است؟

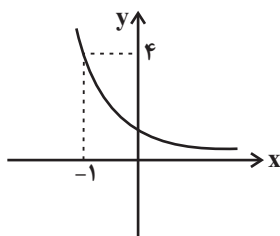
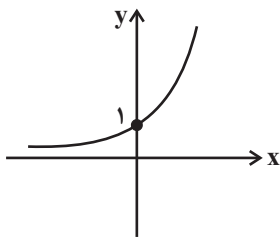
$\frac{2}{5} < a < 3$ (۲)

$a < \frac{2}{5}$ (۱)

$1 < a < \frac{8}{5}$ (۴)

$\frac{2}{5} < a < \frac{8}{5}$ (۳)

۱۵- نمودار زیر مربوط به تابع نمایی $f(x) = a^x$ است. حاصل $\frac{f(2)+f(3)}{f(a)}$ کدام است؟

$16\sqrt{2}$ (۱)

$\frac{5}{32\sqrt{2}}$ (۲)

$\frac{16\sqrt{2}}{5}$ (۳)

$\frac{5}{16\sqrt{2}}$ (۴)

محل انجام محاسبات

۱۶- کدام گزینه نادرست است؟

(۱) تابع $y = (-m^2 + 8m - 16)^x$ به ازای همه مقادیر m نمایی و افزایشی است.

(۲) اگر $f(x) = 3^x$ باشد، رابطه $f(x) = f(6) \cdot \frac{f(x+4)}{f(x-2)}$ برقرار است.

(۳) برد تابع نمایی $y = (\frac{1}{3})^x$ به صورت $y > 0$ است.

(۴) در تابع نمایی $f(x) = 3^x$ ، مقادیر $f(1)$ ، $f(3)$ و $f(5)$ تشکیل یک دنباله هندسی با نسبت مشترک ۹ می دهند.

۱۷- در تابع نمایی $f(x) = a^x$ اگر $f(b) = \frac{1}{4}$ و $f(0) = \frac{b}{4}$ باشد، مقدار $f(-4)$ کدام است؟

(۱) ۴

(۲) $\frac{1}{4}$

(۳) ۲

(۴) ۱۶

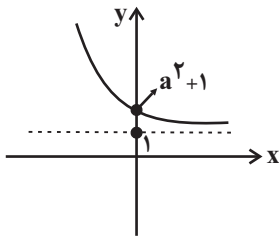
۱۸- نمودار زیر مربوط به تابع نمایی $f(x) = a^{x+m} + b$ است. مقدار $a + m + b$ کدام گزینه می تواند باشد؟

(۱) ۵

(۲) $\frac{1}{2}$

(۳) $\frac{3}{7}$

(۴) ۷

۱۹- جمعیت موش های یک منطقه حدود هزار تا برآورد شده است، اگر جمعیت این موش ها سالانه به صورت نمایی کاهش یابد، پس از ۳ سال جمعیتشان

به هفتصد و بیست و نه تا می رسد، ضریب زوال سالانه این پدیده چقدر است؟

(۱) ۲۰ درصد

(۲) ۵ درصد

(۳) ۱۰ درصد

(۴) ۳۰ درصد

۲۰- چه تعداد از عبارتهای زیر درست است؟

- اگر محصول باغی که رشدنمایی دارد بعد از سه سال، ۸ برابر شده باشد، به طور متوسط در این سه سال، ۱۰۰ درصد رشد سالانه داشته است.

- با نرخ تورم ۲۵ درصدی قیمت کالایی بعد از دو سال، ۲۵ هزار تومان شده است، قیمت اولیه این کالا ۱۵ هزار تومان بوده است.

- جمعیت شهری دو هزار نفری با نرخ رشد جمعیت ۵ درصدی، بعد از دو سال به ۲۵۰۰ نفر خواهد رسید.

(۱) صفر

(۲) ۱

(۳) ۲

(۴) ۳

محل انجام محاسبات

علوم و فنون ادبی (۳)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.

دورهٔ مباحث نیم‌سال دوم
صفحه‌های ۶۶ تا ۱۲۲

وقت پیشنهادی: ۳۰ دقیقه

۲۱- کدام گزینه دربارهٔ شعر دورهٔ معاصر نادرست است؟

- (۱) در این دوره ابتدا نیما یوشیج و در نهایت تقی رفعت و افرادی مانند بانو شمس کسمایی، ابوالقاسم لاهوتی، جعفر خامنه‌ای تلاش‌هایی داشتند که به تغییر شعر فارسی از نظر قالب و محتوا منجر شد.
- (۲) اگرچه ادبیات معاصر را از زمان مشروطه تا زمان ما دانسته‌اند، اما شروع واقعی شعر نو از سال ۱۳۰۰ یعنی اندکی پیش از به سلطنت رسیدن رضاخان است.
- (۳) «شعر نو تغزلی» از دورهٔ دوم شروع شده و در دورهٔ سوم به راه خود ادامه داد، به‌ویژه که از طرف حکومت نیز تقویت شد.
- (۴) شاعران جریان سمبولیسم اجتماعی به مسائل سیاسی توجه داشتند.

۲۲- موارد کدام گزینه به‌ترتیب دربارهٔ شاعران دورهٔ معاصر و نثر این دوره درست است؟

- (۱) نیما یوشیج منظومهٔ «ققنوس» را منتشر کرد که به بیانیهٔ شعر نو مشهور است. - نثر تحت تأثیر آثاری که در دورهٔ بیداری از زبان‌های اروپایی ترجمه شد به سادگی گرایید.
- (۲) شعر اخوان ثالث شعری اجتماعی است که حوادث زندگی مردم را منعکس می‌کند. - مضمون اغلب داستان‌های دوران مقاومت اضطراب سیاسی و شادی ناشی از شکست دادن حکومت ظالم است.
- (۳) پروین در قصیده به سبک ناصر خسرو و در قطعاتش به شیوهٔ انوری و سنایی توجه دارد. - داستان‌نویسی نوین توسط نویسندگان نسل اول از جمله صادق چوبک گسترش یافت.
- (۴) بیشتر آثار اخوان ثالث زبانی نمادین و حماسی و بیانی روایی و داستانی دارند. - ترجمهٔ رمان‌ها و داستان‌های اروپایی موجب تغییر روش تاریخ‌نویسی و تحقیق در مسائل ادبی شد.

۲۳- پدیدآوردندگان آثار «آخر شاهنامه، تلخ و شیرین، ارزیابی شتاب‌زده، آیینه‌های ناگهان، خواب ارغوانی» به‌ترتیب صاحبان آثار گزینهٔ ... هستند.

- (۱) زمستان، یکی بود یکی نبود، مدیر مدرسه، آیینه‌های دردار، در کوچهٔ آفتاب
- (۲) از این اوستا، راه‌آب‌نامه، سه‌تار، طوفان در پراتنز، صدای سبز
- (۳) ققنوس، چرند و پرند، خسی در میقات، دری به خانهٔ خورشید، دلاویزتر از سبز
- (۴) دهکدهٔ پرمال، دید و بازدید، سووشون، برآشفتن گیسوی تاک، از آسمان سبز

۲۴- موارد کدام گزینه به‌ترتیب شامل ویژگی زبانی شعر و ویژگی فکری نثر معاصر تا انقلاب اسلامی است؟

- (۱) استفاده از همهٔ واژگان در این دوره اتفاق افتاد - موضوعات مدح و ذم و هجو کاهش یافته است.
- (۲) سادگی و روانی و جمله‌بندی‌های ساده - تنوع مضمون در این دوره رایج است.
- (۳) حذف بسیاری از افعال و به هم ریختن ساختار نحوی جملات - روی آوردن به مفاهیم انتزاعی
- (۴) ورود واژگان مربوط به فرهنگ ایثار و شهادت به متون ادبی - موضوعاتی چون عشق، انسان، ستیز با خرافات، نفت و ... رایج بود.

۲۵- کدام گزینه با توجه به شاعران و اوضاع شعر انقلاب نادرست است؟

- (الف) قیصر امین‌پور از شاعران و نویسندگان گروه دوم ادبیات دورهٔ انقلاب بود که بعد از انقلاب به همان روال گذشته که در زمینه‌هایی نیز متأثر از ادبیات جهان بود، به حیات ادبی خویش ادامه داد.
- (ب) از آنجاکه در شعر دورهٔ انقلاب طنز و انتقاد اجتماعی رشد نمود، مضامین طنزآمیز نیز در آثار ادبی این دوره دیده می‌شود.
- (ج) هرچه از سال‌های اول انقلاب می‌گذرد، اقبال به شعر نیمایی بیشتر می‌شود و در ادامه توجه به قالب‌هایی مثل ترکیب‌بند نیز دیده می‌شود.
- (د) سید علی موسوی گرمارودی از پیشتازان شعر مذهبی قبل از انقلاب است که در غزل و قصیده بیشتر طبع‌آزمایی کرده است و از آثار شعری او می‌توان به «از آسمان سبز» اشاره کرد.

(۴) د - الف

(۳) ب - ج

(۲) د - ب

(۱) الف - ج

۲۶- همه گزینیه‌ها درباره نویسندگان دوره معاصر درست هستند؛ به جز:

- (۱) اولین نمایشنامه معاصر با عنوان «جعفرخان از فرنگ برگشته» به قلم حسن مقدم نوشته شد.
- (۲) محمدعلی جمال‌زاده، به همان راهی رفت که کسی مثل عبدالرحیم طالبوف در سیاحت‌نامه ابراهیم‌بیگ آغاز کرده بود.
- (۳) از شناخته‌شده‌ترین نویسندگان دوره مقاومت، می‌توان به احمد محمود با رمان «همسایه‌ها» اشاره کرد.
- (۴) از سیمین دانشور ترجمه‌هایی از داستان‌ها و نمایشنامه‌های نویسندگان خارجی بر جای مانده است.

۲۷- در مورد نثر دوره انقلاب در موارد زیر چند عبارت اشتباه می‌یابید؟

- (الف) در داستان‌نویسی دهه شصت جایگاه نسل جوان پررنگ‌تر است.
- (ب) «زمین سوخته» اثر اسماعیل فصیح است و «روزگار سپری‌شده مردم سالخورده» را دولت‌آبادی نوشته است.
- (ج) پس از پیروزی انقلاب اسلامی، کانون نویسندگان ایران مجدداً فعالیت خود را آغاز کرد.
- (د) از آثار سید مهدی شجاعی می‌توان به «ضیافت» و «بدوک» و «مهاجر کوچک» اشاره کرد.
- (ه) سال‌های پس از جنگ دوران اوج شکوفایی رمان‌نویسی در ایران بود.

(۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار

۲۸- ویژگی منسوب به کدام بیت نادرست است؟

- (۱) گواهی بخواهید، اینک گواه
 - (۲) دیروز در غربت باغ من بودم و یک چمن داغ
 - (۳) بسیار بود رود در آن برزخ کبود
 - (۴) دل‌ها اگرچه صاف، ولی از هراس سنگ
- همین زخم‌هایی که نشمرده‌ایم (واژگانی متناسب با ایثار)
 امروز خورشید در دشت آینه‌دار من و تو (آشنایی‌زدایی)
 اما دریغ، زهره دریا شدن نداشت (نمادگرایی)
 آینه بود و میل تماشا شدن نداشت (باستان‌گرایی)

۲۹- کدام گزینه درباره شعر زیر درست است؟

«تو چه دانی که پس هر ننگ ساده من / چه جنونی، چه نیازی، چه غمی‌ست؟ / یا نگاه تو، که پر از عصمت و ناز / بر من افتد، چه عذاب و ستمی است / دردم این نیست ولی / دردم این است که من بی تو دگر / از جهان دورم و بی‌خویشتنم / پوپکم! آهوکم! / تا جنون فاصله‌ای نیست از اینجا که منم»

- (۱) معشوق در این شعر با معشوق رایج در سبک عراقی برابری می‌کند.
- (۲) ابهام و معنی‌گریزی از ویژگی‌های شعر فوق می‌باشد.
- (۳) زبان شعر فاخر و سنگین است و از سادگی و روانی زبان شعر معاصر بهره‌ای نبرده است.
- (۴) لحن شاعر صمیمانه است و می‌توان گفت توجه به مسائل خصوصی از ویژگی‌های فکری شعر است.

۳۰- در کدام بیت حسن تعلیل وجود ندارد؟

- (۱) قامت‌م شد چون کمند زلف مهرویان دوتا
 - (۲) اینکه گاهی می‌زدم بر آب و آتش خویش را
 - (۳) صدف که دم نزند دانی از چه خاصیت است؟
 - (۴) باران همه بر جای عرق می‌چکد از ابر
- بس که می‌جوییم دل سرگشته را در خاک کوی
 روشنی در کار مردم بود مقصودم چو شمع
 ز شوم نطق تو وز رشک لؤلؤ لالا
 پیداست که از روی لطیف تو حیا کرد

۳۱- آرایه‌های «ابهام، حس‌آمیزی و استعاره» در کدام بیت مشاهده می‌شود؟

- (۱) به شکر خنده اگر پسته شیرین نگشایی
 - (۲) تا نیابد ز رخت شمع فلک پروانه
 - (۳) ای خط سبز تو همچون برگ نیلوفر در آب
 - (۴) گویا لب لعل تو دمیده است فسونی
- عقل باور نکند آنکه تو را هیچ دهان است
 روشنایی ندهد گنبد مینایی را
 قند مصر از شور یاقوت تو چون شکر در آب
 در گوش نی خامه شیرین سخن ما

۳۲- آرایه‌های ابیات زیر کدام است؟

«ابروی تو طاق است که پیوسته هلال است
چشم او را من بگفتم ترکنازی تا به کی»

- (۱) استعاره - ایهام تناسب - لف و نشر - حسن تعلیل
(۳) تشبیه - حسن تعلیل - ایهام - ایهام تناسب

زان رو که هلال ار نشود بدر محال است
زین سخن کردست خود را هندوی زلفش به تاب»

- (۲) جناس تام - استعاره مصرحه - تشبیه - تشخیص
(۴) ایهام - تضاد - اسلوب معادله - جناس تام

۳۳- آرایه‌های «اغراق، تلمیح، تشبیه و اسلوب معادله» به ترتیب در کدام ابیات یافت می‌شوند؟

الف) بر اهرمن نتابد انوار اسم اعظم
ب) میان او که خدا آفریده است از هیچ
ج) زمین سوخته را ابر می‌کند سرسبز
د) خازن گنج گهر را دورباشی لازم است

- (۱) ج - الف - د - ب
(۳) الف - ج - ب - د

ملک آن توست و خاتم فرمای هر چه خواهی
لطیفه ایست که هیچ آفریده نگشاید
امید نامه صائب به ابر رحمت اوست
نیست ممکن کوه را تیغ از کمر باشد جدا

- (۲) ب - الف - ج - د
(۴) ب - د - الف - ج

۳۴- آرایه‌های بیت زیر، در کدام گزینه یافت می‌شود؟

«به مرگ کوه‌کن گز وی الم‌ها یاد می‌آید
ایهام، حسن تعلیل، استعاره، اسلوب معادله
تناسب، حسن تعلیل، کنایه، تلمیح»

۳۵- آرایه‌های ابیات زیر به ترتیب کدام است؟

الف) از بس که با جان و دلم ای جان و دل آمیختی
ب) چون غبار هستی‌ام بنشست گفتم روشن است
ج) مرا یاقوت او قوت روان است
د) ز بس که سرخ برآید سرشک من هر دم

- (۱) جناس ناقص، استعاره مصرحه، جناس تام، مجاز
(۳) استعاره، تشخیص، لف و نشر، ایهام

هنوز از کوه تا دم می‌زنی فریاد می‌آید
تلمیح، تشبیه، واج‌آرایی، تناسب
تکرار، ایهام تناسب، سجع، تشخیص

چون نکهت از آغوش گل بوی تو خیزد از گلم
کز من خاکی کنون بر هیچ خاطر گرد نیست
ولی اشکم چو یاقوت روان است
گمان برند که شد شرمسار مردم چشم

- (۲) ایهام تناسب، تشبیه، جناس ناقص، حسن تعلیل
(۴) حس‌آمیزی، کنایه، تشبیه گسترده، ایهام تناسب

۳۶- به ترتیب، کدام آرایه ادبی در هر یک از ابیات زیر وجود ندارد؟

الف) هر سر که به سودای خط و خال تو افتد
ب) تا دید زنخدان و سر زلف تو دل گفت
ج) صد تیشه ببايد زدندش بر دل هر سنگ

- (۱) لف و نشر، حسن تعلیل، ایهام تناسب
(۳) ایهام تناسب، استعاره، تلمیح

چون سایه همه عمر به دنبال تو افتد (ایهام تناسب، مجاز، لف و نشر)
نازم سر گویی که به چوگان تو افتد (تشبیه، استعاره، حسن تعلیل)
تا سایه شیرین به سر کوه‌کن افتد (تلمیح، ایهام تناسب، جناس)

- (۲) ایهام تناسب، تشبیه، جناس
(۴) لف و نشر، استعاره، ایهام تناسب

۳۷- آرایه‌های کدام بیت تماماً درست است؟

(۱) بر صبح بناگوش منه طره شب‌رنگ
(۲) زمانه زان لب شیرین اگر خبر گردد
(۳) ترک مست تو به دست از مژه خنجر دارد
(۴) گر چه جان بخشیده‌ای از پسته تنگم ولی

بگذار «فروغی» به شبستان تو افتد (ایهام، لف و نشر)
به راستی کمر نیشکر نمی‌بندد (تشخیص، حس‌آمیزی)
باز این فتنه ندانم که چه در سر دارد (اغراق، استعاره مکنیه)
شد ز عناب لب‌ت روشن که خونم خورده‌ای (مجاز، حسن تعلیل)

۳۸- به ترتیب، کدام بیت‌ها دارای بیشترین اختیار وزنی و بیشترین اختیار زبانی هستند؟

- (الف) از جدایی من و یار و ز تأثیر بهار
 (ب) ساقیا داروی بیهوشی‌ام افکن در می
 (ج) می‌دهم جان مرو از من و گرت باور نیست
 (د) گر جدا مانم از او خون مرا خواهد ریخت
- من جدا گریه‌کنان ابر جدا یار جدا
 که نباید به دلم هوش ز دلدار جدا
 پیش از آن خواهی بستان و نگهدار جدا
 دل خون گشته جدا دیده خونبار جدا

(۱) الف، د (۲) ج، الف

(۳) د، ب (۴) ج، ب

۳۹- با در نظر گرفتن اختیارات شاعری، تقطیع کدام سروده نادرست است؟

(۱) دیدم در چند متری ملکوتم --UUU--U--UU-

(۲) پویایی جویبار و باران داری --UU--UU--UU--

(۳) خاموش مانده بودم یک چند --UU-U-U--

(۴) که آسمان را در خویش می‌برد سیال --UU-U-U--UU-U-U-

۴۰- با توجه به اختیارات شاعری، وزن کدام گزینه در مقابل آن نادرست است؟

(۱) اگر کاشف معدن صبح آمد/ صدا کن مرا (فعولن فعولن فعولن / فعولن فعل)

(۲) کاشکی من نیز طفلی داشتم / چون او (فاعلاتن فاعلاتن فاعلن / فع لن)

(۳) مرغی نشسته غمگین / در موج این غبار (مستفعلن فعولن / مستفعلن فعل)

(۴) چرخ زد/ چرخ زد و دایره شد (فاعلن / فاعلن فاعلن مفتعلن)

۴۱- نام بحر عروضی در کدام گزینه درست نوشته شده است؟

(۱) در آن چاه جانم خوش افتاد لیکن (متقارب مثنیٰ محذوف)

(۲) در این خشکی هجران ماهیان‌اند (هزج مسدس سالم)

(۳) تو چه خواهی ز اختلاط این و آن (رمل مسدس سالم)

(۴) بشتاب از این جا دور شو (رجز مربع سالم)

۴۲- کدام بیت در بحر رمل مثنیٰ محذوف سروده شده است؟

(۱) مؤمنان آیینی یکدیگر نهند

(۲) سجده بت گرچه باشد نامسلمانی مرا

(۳) کمترین بندگانت انوری بر در به پایست

(۴) گو: بیاموز، ابر نیسانی، ز چشمم

این سخن می از پیمبر آورند

چون کنم چون این نوشت ایزد به پیشانی مرا

چون حوادث باز گردد یا چو اقبال اندر آید

اشک باریدن در آن شبهای تاری

۴۳- با در نظر گرفتن اختیارات شاعری تقطیع کدام مصراع «نادرست» است؟

(۱) شب‌های باران تو از تردید و از اندوه لبریز است. (---U---U---U---U--)

(۲) دارد همیشه قصد جدایی (---UU-U-U--)

(۳) پیش از تو آب معنی دریا شدن نداشت (U-U--UU-U-U--)

(۴) داغ است دل لاله و نیلی است بر سرو (---UU--UU--UU--)

۴۴- وزن مقابل کدام سروده نادرست نوشته شده است؟

(۱) تو همه راز جهان ریخته در چشم سیاهت (فعلاتن فعلاتن فعلاتن)

(۲) در این تنهایی تنها و تاریک خدا مانند / دلم تنگ است (مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن / مفاعیلن)

(۳) جان می‌دهم به گوشه زندان سرنوشت (مفعول فاعلاتن مفاعیلن فاعلن)

(۴) باز گفتم که: تو صیادی و من آهوی دشتم (فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فاعلاتن)

۴۵- دربارهٔ رباعی زیر، کدام گزاره‌ها از دیدگاه «عروض و قافیه» نادرست است؟

«آن کس که تو را نقش کند او تنها
در خانه تصویر تو یعنی دل تو
تنها نگذاردت میان سودا
بر رویاند دو صد حریف زیبا»

الف) رباعی در وزن ناهمساز مفعول مفاعیل مفاعیل فعل سروده شده است.

ب) قافیهٔ آن بر اساس قاعدهٔ ۱ است و حرف روی آن صامت «ا» است.

ج) فاقد حذف همزه و دارای اختیار تغییر کمیت مصوت در هر دو بیت است.

د) مصراع‌های زوج دارای ابدال و مصراع‌های فرد، فاقد این اختیار وزنی‌اند.

۱) الف، ب

۲) ب، د

۳) ج، د

۴) ب، ج

۴۶- کدام گزینه با قطعهٔ شعری «تو را من چشم در راهم/ شباهنگام/ که می‌گیرند در شاخ تلاجن سایه‌ها رنگ سیاهی» قرابت مفهومی دارد؟

۱) گرچه در سایهٔ لطف تو پریشان هستیم

۲) گفتمی کز انتظار کار شود راست

۳) شب همه شب انتظار صبح‌رویی می‌رود

۴) دیر است تا که نیست مرا هیچ‌گونه هیچ

۵) ما بر آن عهد که بودیم کماکان هستیم

۶) وای بر آن کار که انتظار برآورد

۷) کان صباحت نیست این صبح جهان‌افروز را

۸) در لفظم انتظار و نه در کارم انتظام

۴۷- مفهوم کدام بیت با بقیه متفاوت است؟

۱) گویند روی سرخ تو سعدی که زرد کرد

۲) خرد نقد سرای کاینات است

۳) رنگ زرد ما عیار قدرت عشق است و بس

۴) صدق اکسیر مس هستی توسط

۵) اکسیر عشق بر مسم افتاد و زر شدم

۶) ولیکن عشق اکسیر حیات است

۷) این طلا بی‌پرده دارد جوهر اکسیر را

۸) پایه‌افزار فرودستی توسط

۴۸- مفهوم کدام بیت متفاوت است؟

۱) ریشهٔ نخل کهن سال از جوان افزون‌تر است

۲) آدمی پیر چو شد حرص جوان می‌گردد

۳) بیشتر در طبع پیران آشیان دارد امل

۴) آنکه نشد حرص و طمع دور از او

۵) بیشتر دل‌بستگی باشد به دنیا پیر را

۶) خواب در وقت سحرگاه گران می‌گردد

۷) حرص سودا پیشه را قد دوتا زنجیر پاست

۸) به که خورد لقمه لب‌گور از او

۴۹- مفهوم بیت زیر در همهٔ گزینه‌ها به‌جز ... یافت می‌شود.

«گر هزار است بلبل این باغ

۱) چون جمله یکی است هرچه می‌بینی تو

۲) بلبل خوش‌سرای شد مطرب مجلس چمن

۳) این را مثال هست به عینه یک آفتاب

۴) شود یکرنگ همچون نور خورشید

۵) همه را نغمه و ترانه یکی‌ست»

۶) مشرک باشی گر دگری اندیشی

۷) مطربهٔ سرای شد بلبل باغ انجمن

۸) کز عکس او دو گون پُرانوار آمده

۹) بتابد در همه ذرات جاوید

۱۰) برون‌اند زین جرگه هشیارها»

۱۱) اوصاف یوسف از لب اخوان شنیدن است

۱۲) هر که از بی‌خبران است خردارترست

۱۳) از نصیحت مست را هشیارکردن مشکل است

۱۴) مینای تهی بی‌خبر از ذوق سجود است

۵۰- بیت زیر با بیت کدام گزینه قرابت معنایی ندارد؟

«پرستش به مستی است در کیش مهر

۱) صائب ز اهل عقل، شنیدن حدیث عشق

۲) هر که مست است در این میکده هشیارترست

۳) بحر از باد مخالف می‌شود شوریده‌تر

۴) کیفیت طاعت مطلب از سر هشیار

جامعه‌شناسی (۳)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

دوره مباحث نیم‌سال دوم
صفحه‌های ۵۴ تا ۱۱۵

۵۱- به ترتیب صحیح یا غلط بودن موارد زیر در کدام گزینه به‌درستی ذکر شده است؟

- از گذشته تاکنون، قدرت مسئله اول و اصلی سیاست بوده است.

- در گذشته و به صورت عادی، سیاست، محدوده حکومت و دولت به حساب می‌آمده است ولی امروزه این تلقی وجود ندارد و تمامی جامعه می‌تواند قلمرو سیاست باشد.

- وقتی ارزش‌های غایی انکار می‌شود، ارزش‌های واسطه‌ای همچنان معنا و ارزش خود را حفظ می‌کنند.

- یک بُعد سیاست، تدبیر و تنظیم امور است که امروزه به قانون کاهش یافته است.

(۱) غ - ص - غ - ص (۲) غ - ص - ص - غ (۳) ص - ص - غ - غ (۴) ص - غ - غ - ص

۵۲- کدام یک از عبارات‌های زیر، پیرامون قدرت درست است؟

الف) بین تأثیرگذاری بر اراده دیگران و قدرت اجتماعی، رابطه مستقیم وجود دارد یعنی هرچه توان تأثیرگذاری بر اراده دیگران بیشتر شود، قدرت اجتماعی نیز بیشتر می‌شود.

ب) ثروت، وجهه و شأنی به فرد عامل قدرت می‌دهد که همان اراده و قاطعیت اوست و می‌تواند موجب اطاعت اقناعی دیگران شود؛ پس مالکیت بیشتر با قدرت اقناعی قرابت دارد.

ج) در ترغیب، تبلیغ و آموزش و تعهد اجتماعی، آن چه فرد، درست و حق و هنجار می‌پندارد موجب تبعیت او از اراده و خواست دیگران می‌شود و تبعیت و پیروی، نشانه کار درست می‌باشد.

د) سازمان، هم پیوند میان گروه‌های انسانی و افراد را در برمی‌گیرد که از آن، به یکپارچگی نظام تعبیر می‌شود و هم پیوند میان نقش‌ها، واحدها و ساختارهای اجتماعی را شامل می‌شود که از آن به انسجام اجتماعی یاد می‌شود.

ه) وجه مشترک قدرت تنبیهی و قدرت تشویقی، این است که در هر دو، پیروی‌کننده نسبت به تبعیت خود، آگاهی دارد اما در مورد نخست برای اجبار و در مورد دوم به دلیل پاداش پیروی می‌کند.

(۱) «ب» و «الف» و «ه» (۲) «ج» و «ه» و «د» (۳) «ه» و «الف» و «ج» (۴) «د» و «ب» و «الف»

۵۳- هر یک از موارد زیر به ترتیب در کدام قسمت جدول قرار می‌گیرند؟

- اقناعی

- قدرت

- تشویقی

- دانش

منابع یا عوامل قدرت	ابزار اعمال قدرت	ارزش‌های اجتماعی
سازمان	«پ»	«ب»
مالکیت	«الف»	ثروت
شخصیت	تنبیهی	«ت»

(۱) پ - ب - الف - ت (۲) الف - ت - پ - ب (۳) پ - ت - الف - ب (۴) الف - ب - پ - ت

۵۴- قسمت اول کدام گزینه نادرست و قسمت دوم آن درست است؟

(۱) جامعه‌شناسی تبیینی، ارزش‌های انسانی از جمله ارزش‌های سیاسی را قابل مطالعه علمی نمی‌داند. - در نظام جمهوری اسلامی، ارزش‌های سیاسی با عقل و وحی شناخته می‌شوند و مردم مسئول اجرا هستند.

(۲) از دیدگاه جامعه‌شناسی انتقادی، رویکردهای تبیینی و تفسیری، انسان را در برابر وضع موجود مجبور می‌سازند. - در نظام لیبرال دموکراسی، تنها می‌توان از مشروعیت سخن گفت و مقبولیت معنایی ندارد.

(۳) رویکرد تبیینی به دلیل تمرکز بر ذهنیت‌ها، توان مطالعه و بررسی قدرت را ندارد. - نظام لیبرال دموکراسی با خواست اکثریت مردم شکل می‌گیرد و حقایق و فضایی خارج از خواست مردم را نمی‌پذیرد.

(۴) اگر علوم اجتماعی مجبور باشد هر فرهنگ را از منظر مردم همان جامعه بررسی کند، امکان داوری به‌وجود می‌آید. - در نظام جمهوری اسلامی، آزادی، مهم‌ترین ارزش اجتماعی به‌شمار می‌رود.

۵۵- به ترتیب مفهوم موارد مشخص شده کدامند؟

«اعتراضات زنان با پلاکاردهای در دست برای احقاق حق رأی، زنان در مقابل شوهر، مالک دارایی خویش نبودند، حق مالکیت، حق کار و حق رأی به تدریج و پس از دهه‌ها مبارزه به زنان داده شد.»

(۱) تفاوت اسمی - تفاوت‌های اسمی بهانه‌ای برای نابرابری‌های اجتماعی قرار داده شدند.

(۲) تفاوت اسمی - همه نابرابری‌ها، نابرابری اجتماعی‌اند و همه نابرابری‌های اجتماعی مضر و مخرب‌اند.

(۳) تفاوت اسمی - میزان تلاش افراد یا موقعیت خانواده‌ای که در آن متولد شده‌اند آن‌ها را از نظر رتبه و جایگاه اجتماعی متفاوت می‌سازد.

(۴) نابرابری طبیعی - به دلیل تفاوت میان دو جنس یا نژادهای مختلف میان آن‌ها نابرابری‌های اجتماعی ایجاد شده است.

۵۶- به ترتیب، از نظر جامعه‌شناسان، علت نابرابری‌های اجتماعی چیست و طرفداران قشربندی اجتماعی، نابرابری‌های اجتماعی را نتیجه چه چیزی می‌دانند؟

(۱) توزیع نابرابر مزایای اجتماعی یعنی قدرت و ثروت و دانش میان افراد جامعه - تأثیر نابرابری‌های اجتماعی سطحی بر نابرابری‌های اجتماعی دیگر جامعه و گسترش آن‌ها

(۲) نگاه تک‌خطی به جوامع و بهره‌کشی ظالمانه از طبیعت - تأثیر نابرابری‌های اجتماعی سطحی بر نابرابری‌های اجتماعی دیگر جامعه و گسترش آن‌ها

(۳) نگاه تک‌خطی به جوامع و بهره‌کشی ظالمانه از طبیعت - تفاوت‌ها یا نابرابری‌های طبیعی

(۴) توزیع نابرابر مزایای اجتماعی یعنی قدرت و ثروت و دانش میان افراد جامعه - تفاوت‌ها یا نابرابری‌های طبیعی

۵۷- کدام گزینه با توجه به موارد زیر، درست است؟

(الف) رویکرد دوم به نابرابری‌های اجتماعی (مدل کمونیستی)

(ب) رویکرد سوم به نابرابری‌های اجتماعی (مدل عدالت اجتماعی)

(۱) در «ب»، به بهانه عدالت اجتماعی، آزادی‌های افراد و امکان رقابت میان آنها از بین می‌رود و در «الف»، با توزیع برابر ثروت عدالت تحقق خواهد یافت.

(۲) «ب» معتقد است که «الف» عادلانه نیست زیرا در آن افراد توانمند و کوشا، به اندازه استحقاقی که دارند از مزایای اجتماعی برخوردار نمی‌شوند.

(۳) در «الف» نقطه آغاز رقابت و در «ب» نقطه پایان رقابت، عادلانه نیست و هر دو رویکرد با فطرت انسانی سازگار نیست و در نتیجه به شکست می‌انجامند.

(۴) هم در «الف» و هم در «ب» مالکیت خصوصی لغو می‌شود چرا که با لغو آن، طبقه پایین در جامعه نخواهیم داشت و بدین ترتیب همگی شرایط یکسان خواهند داشت.

- پاسخ هریک از پرسش‌های زیر به ترتیب کدام است؟

۵۸

چه عاملی جامعه‌شناسی را به داوری درباره ارزش‌ها می‌کشاند؟

جامعه‌شناسی انتقادی از چه موضوعی در جامعه‌شناسی تفسیری ایراد می‌گیرد؟

- هدف جامعه‌شناسی انتقادی از انتقاد علمی از ساختارهای سرکوبگر چیست؟

(۱) فاصله بین وضع موجود و وضع مطلوب جهان اجتماعی - کم توجهی رویکرد تفسیری به توانایی افراد در ساخت جامعه - زمینه شکل‌گیری ساختارهای اجتماعی انسانی‌تر را فراهم کند.

(۲) تلاش برای حفظ داوری در محدوده علوم اجتماعی - کم توجهی رویکرد تفسیری به ساختارهای اجتماعی - نابودی فرهنگ‌های سلطه‌گر

(۳) فاصله بین وضع موجود و وضع مطلوب جهان اجتماعی - کم توجهی رویکرد تفسیری به ساختارهای اجتماعی - زمینه شکل‌گیری ساختارهای اجتماعی انسانی‌تر را فراهم کند.

(۴) تلاش برای حفظ داوری در محدوده علوم اجتماعی - کم توجهی رویکرد تفسیری به توانایی افراد در ساخت جامعه - زمینه شکل‌گیری ساختارهای اجتماعی انسانی‌تر را فراهم کند.

۵۹- به ترتیب علت، معنا یا مفهوم، پیامد و علت عبارات زیر کدامند؟

- ضروری دانستن یک ساختار مشترک سیاسی و اقتصادی

- تعداد کثیری از گروه‌های درگیر قومی نژادی در ارتباط با هم یک فرهنگ مختلف می‌سازند.

- شکل‌گیری دولت - ملت‌ها

- جنبش‌های سبک زندگی، جنبش آفریقایی، آمریکایی‌ها

(۱) تأکید بر آزادی‌های اجتماعی اقوام - سیاستگذاری هویتی - تأکید بر وطن‌دوستی - پذیرش ارزش‌ها و سبک زندگی یک گروه توسط سایر گروه‌های جامعه

(۲) گروه‌های مختلف به یکدیگر پیوند داده شوند - دیگچه همانندسازی - شکل‌گیری ناسیونالیسم - تحمیل هویت توسط فرایند جهانی شدن

(۳) پیوند گروه‌های مختلف به یکدیگر - مدل همانندسازی - تنازع هویت‌ها - فرهنگ‌های ثابت و خالص

(۴) مدل تکثرگرا - دیگچه همانندسازی - شکل‌گیری ناسیونالیسم - تأکید بر هویت‌های خرد، محلی و فردی همراه با وحدت و ثبات

۶۰- هر یک از موارد زیر به ترتیب با کدام گزینه تطابق دارد؟

- شناخت متقابل هویت‌ها

- نظریه آمریکای بومی

- پیامد تأکید افراطی بر تفاوت‌ها و گوناگونی‌های هویتی

(۱) الگوی مطلوب قرآنی - داوری فرهنگ‌ها و ارزش‌ها درون دایره علم - الگوی تکثرگرا

(۲) الگوی تنازع - برخاسته از جریانی درون رویکرد تفسیری - ضرورت به رسمیت شناختن و حمایت از آن‌ها

(۳) الگوی جهان اسلام - جهان‌شمول نبودن علوم اجتماعی - جنبش سبک زندگی

(۴) تعارف - هر فرهنگی می‌خواهد از منظر خودش به خود بنگرد - چندپارگی سیاسی درون جوامع

۶۱- به ترتیب هر یک از عبارات‌های زیر مصداق کدام رویکردها، الگوها و یا مدل سیاستگذاری‌های هویتی می‌باشد؟

- آنچه امروز به اسم علوم اجتماعی به مطالعه گروه‌ها، جوامع و فرهنگ‌ها می‌پردازد دانشی جهان‌شمول نیست.

- برای جهان اسلام نگران‌کننده نبود که بزرگ‌ترین دانشمند صرف و نحو زبان عربی، یک ایرانی به‌نام سیبویه است.

- ظرفیت افشاگری و رهایی بخشی را برای علوم اجتماعی نگه می‌دارد.

(۱) رویکرد فمینیستی - مدل همانندسازی - رویکرد تکثرگرا (۲) نظریه آفریقایی تبار - الگوی تعارف - رویکرد انتقادی

(۳) رویکرد انتقادی - الگوی تعارف - رویکرد فمینیستی (۴) رویکرد تفسیری - مدل همانندسازی - رویکرد انتقادی

۶۲- به ترتیب کدام گزینه با جدول زیر منطبق است؟

محور مباحثات فکری و سیاسی اواخر قرن ۲۰	«ب»	سازمان کوکلاس کلان	«د»
«الف»	ضروری بودن ساختار مشترک سیاسی و اقتصادی	«ج»	کنش اجتماعی و پیامدهای آن

(۱) قشربندی - همانند سازی - چهره حمایتی سیاست هویت - موضوع رویکرد انتقادی

(۲) موضوع دوران پسامدرن - تکثرگرا - چهره افراطی سیاست هویت - هدف رویکرد تفسیری

(۳) هویت - تکثرگرا - چهره افراطی سیاست هویت - موضوع رویکرد انتقادی

(۴) کشمکش طبقاتی - همانند سازی - چهره حمایتی سیاست هویت - هدف رویکرد انتقادی

۶۳- به ترتیب هر عبارت با کدام قسمت جدول مرتبط است؟

- از نافع‌ترین علوم

- تلاش برای بسط دیدگاهی جامع نسبت به جهان، انسان و معناداری جهان

- در جوامع چه می‌گذرد و چرا؟

فلسفه	«الف»	«ب»	علوم اجتماعی در قرآن
«ج»	علت برتری انسان بفرشتگان	علم به مبدأ و معاد	«د»

- علم

(۱) ج - ب - د - الف

(۲) د - ج - الف - ب

(۳) ب - الف - د - ج

(۴) ب - ج - د - الف

۶۴- چند مورد از موارد زیر در رابطه با دسته‌بندی جوامع از منظر فارابی درست است؟

- در مدینه ضالّه، علم ابزاری می‌تواند وجود داشته باشد اما علمی که از ارزش‌ها، آرمان‌ها و حقیقت زندگی سخن بگوید، وجود ندارد.

- مدینه فاسقه، جامعه‌ای است که در اثر انحراف نظری از مدینه فاضله به وجود می‌آید.

- علم در مدینه فاضله، به علم تجربی محدود نمی‌شود و علوم عقلی و وحیانی را نیز در بر می‌گیرد.

- در مدینه ضالّه با آنکه مردم علوم وحیانی و عقلانی را می‌شناسند اما از آنها بهره نمی‌گیرند.

(۴) دو

(۳) چهار

(۲) یک

(۱) سه

۶۵- هریک از دیدگاه‌های زیر به ترتیب در کدام قسمت از جدول قرار می‌گیرند؟

فارابی	ابوعلی مسکویه	ابن خلدون	ابوریحان بیرونی
(د)	(ج)	(ب)	(الف)

- علوم اجتماعی را زیر مجموعه علوم انسانی دانسته و آن را «علم مدنی» نامیده است.

- دارای دیدگاهی تبیینی است که کتاب «تجارب الامم» را در هشت جلد نوشته است.

- از روش‌های تجربی و تفهیمی استفاده می‌کرد و به ارزیابی انتقادی نیز می‌پرداخت.

- در مطالعات خود به روش عقلی توجه چندانی نداشت و بیشتر از حس و تجربه استفاده می‌کرد.

(۴) الف - ج - د - ب

(۳) ج - ب - الف - د

(۲) د - ب - الف - ج

(۱) د - ج - الف - ب

۶۶- کدام گزینه با عبارت زیر ارتباط دارد؟

«در سخن گفتن با دیگری از زبان خود برای ترغیب او به انجام کاری که ما می‌پسندیم استفاده می‌کنیم.»

(۱) عقل در معنای خاص، هرگونه تلاش ذهنی و فکری را شامل می‌شود که هم عالمان در دانش علمی استفاده می‌کنند و هم عموم مردم در دانش

عمومی از آن بهره می‌برند.

(۲) جامعه‌شناسی تفسیری برای فهم دیگران و برقراری ارتباط با آنان یا معنابخشی و انسجام بخشی به زندگی اجتماعی از عقل تفسیری مدد می‌گیرد.

(۳) دانشمندان به منظور کسب دانش درباره پدیده‌های طبیعی و مادی از عقل ابزاری استفاده می‌کنند و همواره به آزمون‌های حسی و روش‌های تجربی

پایبندند.

(۴) جامعه‌شناسی انتقادی به دنبال عقلانیتی می‌گردد که ظرفیت و توان داوری ارزشی و انتقادی داشته باشد و این ظرفیت و توان را در عقل انتقادی

جست‌وجو می‌کند.

۶۷- کدام گزینه در مورد علم فقه صحیح نیست؟

- (۱) فقه، مسائل اجتماعی را توصیف یا تبیین نمی‌کند اما دربارهٔ چگونگی رفتار اجتماعی مسلمانان و جامعهٔ اسلامی، احکام و قواعدی را مطرح می‌کند.
- (۲) فقه اسلامی با به رسمیت شناختن تفاوت‌ها، آن‌ها را به فرصتی برای شکل‌گیری امت اسلامی تبدیل کرد.
- (۳) مکاتب و مذاهب فقهی الزاماً همیشه با یکدیگر تفاوت داشته و نقطهٔ اشتراکی میان این مکاتب یافت نمی‌شود.
- (۴) این علم راه‌های برون رفت از وضعیت موجود به سوی وضعیت مطلوب را تجویز می‌کند.

۶۸- پاسخ پرسش‌های زیر به ترتیب کدام است؟

- میرزای نایینی کدام ویژگی مطلوب فقه شیعه را قابل تحقق می‌دانست؟

در پایان قرن بیستم امام خمینی (ره) معتقد بود مجلس شورای اسلامی با مشارکت مردم موظف است کدام ویژگی جامعه مطلوب را محقق کند؟

- مطابق نظر امام خمینی (ره) ویژگی دوم جامعه مطلوب از چه طریقی محقق می‌شود؟

- (۱) عادلانه بودن روابط و ساختارهای جامعه با مشارکت و همراهی مردم - ویژگی دوم - مجلس خبرگان
- (۲) عالم به عدالت بودن حاکمان و کارگزاران جامعه - ویژگی اول - مجلس شورای اسلامی
- (۳) عادلانه بودن روابط و ساختارهای جامعه با مشارکت و همراهی مردم - ویژگی اول - مجلس خبرگان
- (۴) عالم به عدالت بودن حاکمان و کارگزاران جامعه - ویژگی دوم - مجلس شورای اسلامی

۶۹- موارد درست در بین عبارتهای زیر کدام‌اند؟

الف) از نظر علامه طباطبایی اعتباریات به انسان در انجام عملش یاری می‌رساند؛ مانند قانون، خانواده، گروه و جامعه.

ب) عقل در معنای خاص بر اساس موضوع مورد مطالعه خود به اقسامی از جمله عقل نظری و عملی تقسیم می‌شود و عقل نظری واقعیت‌هایی که مستقل از آگاهی و ارادهٔ انسان وجود دارند را شناسایی می‌کند و علومی مانند فلسفه را به وجود می‌آورد.

ج) «در طبیعت و جامعه هیچ رخدادی خود به خودی و بدون علت رخ نمی‌دهد» به عقل عملی اشاره دارد.

د) اعتباریات با اعتبار و قرارداد عقل عملی ایجاد می‌شوند و دارای آثار و پیامدهای غیرارادی هستند.

ه) عقل در معنای عام قوه‌ای است که انسان به کمک آن حقایق و قواعد جهان را می‌شناسد و هرگونه تلاش ذهنی و علمی را شامل می‌شود.

- (۱) الف و ب (۲) ه و ج (۳) الف و د (۴) ب و د

۷۰- عبارت درست در رابطه با علوم اجتماعی جهان اسلام در مقایسه با علوم اجتماعی جهان متجدد کدام است؟

(۱) اندیشمندان مسلمان با شناخت تفاوت پدیده‌های عینی و اعتباری، علوم اجتماعی را شبیه علوم طبیعی نمی‌دانند؛ به همین دلیل علوم اجتماعی آنان از نوع تبیینی نیست.

(۲) در علوم اجتماعی جهان اسلام دانش علمی را به دانش حسی و تجربی محدود نمی‌کنند و تفسیر را در تقابل با تبیین نمی‌دانند، بلکه هر تبیینی را نوعی تفسیر به‌شمار می‌آورند.

(۳) از نظر جامعه‌شناسان مسلمان، تبیین، تفسیر و تجویز، استدلال‌های یکسانی دارند و در هر سه سطح پژوهشگر اجتماعی به دنبال کشف واقعیت‌ها و حقایق است.

(۴) اندیشمندان مسلمان برای داوری دربارهٔ ارزش‌ها از ظرفیت عقل نظری، عقل عملی و وحی بهره می‌برند.

دفترچه شماره (۲)

صبح جمعه
۱۴۰۴/۰۱/۲۲

آزمون ۲۲ فروردین ماه ۱۴۰۴

آزمون اختصاصی
دوازدهم انسانی

۶۰ سؤال در ۵۵ دقیقه

ساعت ۹:۱۵ تا ۱۰:۱۰ صبح

نام درس	معمولاً دانش آموزان در هر رده ترازوی به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ می دهند.					این قسمت را قبل از شروع آزمون پر کنید شما به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ خواهید داد؟
	۷۰۰۰	۶۲۵۰	۵۵۰۰	۴۷۵۰	۴۰۰۰	
عربی، زبان قرآن	۶	۵	۳	۲	۱	
تاریخ و جغرافیا	۷	۶	۴	۲	۱	
فلسفه	۶	۵	۳	۲	۱	

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سؤالات و مدت پاسخ گویی

ردیف	وضعیت پاسخ گویی	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ گویی (به دقیقه)
۱	اجباری	عربی، زبان قرآن (۳)	۲۰	۷۱	۹۰	۲۰
۲	اجباری	تاریخ (۳)	۱۰	۹۱	۱۰۰	۸
۳	اجباری	جغرافیا (۳)	۱۰	۱۰۱	۱۱۰	۷
۴	اجباری	فلسفه دوازدهم	۲۰	۱۱۱	۱۳۰	۲۰

دورهٔ مباحث نیم‌سال دوم
صفحه‌های ۳۷ تا ۸۳

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همهٔ دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

عربی زبان قرآن (۳)

■ ■ عین الأنسب للجواب عن الترجمة أو المفهوم من أو إلى العربية (۷۱ - ۷۹)

۷۱- ﴿ هَذَا خَلْقُ اللَّهِ فَأَرُونِي مَاذَا خَلَقَ الَّذِينَ مِنْ دُونِهِ ﴾:

(۱) این خلقت خداست. پس من می‌بینم کسانی که غیر از او هستند، چه آفریده‌اند؟!

(۲) این‌ها آفرینش خدایند. پس به من نشان دادند کسانی که غیر از اویند، چه آفریده‌اند؟!

(۳) این خلقت خداست. پس به من نشان بده کسی که غیر از اوست، چه چیز آفریده است؟!

(۴) این آفرینش خداست. پس به من نشان دهید کسانی که غیر از او هستند، چه آفریده‌اند؟!

۷۲- « عَلَى الشَّابِّ الْعَاقِلِ أَنْ يَسْتَرِ أَسْرَارَهُ إِلَّا قَلِيلاً مِنْهَا لِأَنَّ مَنْ لَا يَسْتَطِيعُ أَنْ يَكْتُمَ أَسْرَارَهُ فِي الْحَيَاةِ فَهُوَ أضعف النَّاسِ! »:

(۱) بر جوان عاقل واجب است که رازهای خود را جز اندکی از آن‌ها پنهان کند، برای اینکه هرکس رازهایش را در زندگی پنهان نکند پس او ناتوان‌ترین مردم است!

(۲) جوان خردمند باید اسرار خود را بپوشاند مگر اندکی از آن‌ها را، زیرا هرکس نتواند که اسرارش را در زندگی بپوشاند پس او ناتوان‌ترین مردم است!

(۳) جوان خردمند باید اندکی از رازهای خود را بپوشاند برای اینکه هرکس قادر نباشد رازهایش را در زندگی پنهان کند پس او از ضعیف‌ترین مردم است!

(۴) جوان عاقل باید در زندگی اسرارش را، جز اندکی از آن‌ها، بپوشاند برای اینکه هرکس نتوانست که اسرارش را بپوشاند او ناتوان‌ترین مردم است!

۷۳- « لَمْ أُصَدِّقْ قَوْلَهُ تَصَدِيقاً إِلَّا فِي زَمَنِ خَيْرِنِي بَيْنَ الْإِقَامَةِ مَعَهُ مُعَزَّزَةً أَوْ الْعُودَةَ إِلَى أُسْرَتِي سَالِمَةً! »:

(۱) فقط سخنش را به‌طور قطع در زمانی باور کردم که مرا بین ماندن عزتمندانه با او یا بازگشت به‌سوی خانوادهٔ خود به‌طور سالم اختیار داد!

(۲) سخن او را قطعاً باور نکردم جز در زمانی که من بین ماندن با عزت یا بازگشتی سالم به‌سوی قومم، خانوادهٔ خود را برگزیدم!

(۳) سخنش بدون شک باور نشد جز وقتی که من را بین اقامت همراه او با عزت یا بازگشتی سالم به‌سوی خانواده‌ام صاحب اختیار کرد!

(۴) سخنش را به‌طور قطع باور کردم فقط در زمانی که مرا بین ماندن با او با عزت یا بازگشت به‌سوی خانواده‌ام به سلامت اختیار داد!

۷۴- « تَلَجًا بَعْضَ الطَّيُورِ إِلَى حَيْلٍ لِإِنْقَاذِ فِرَاحِهَا وَ مِنْهَا أَنَّهُ قَدْ تَتَّظَاهَرُ بِأَنَّ أَجْنَحَتَهَا مَكْسُورَةٌ، يَتْبَعُهَا الْمُفْتَرِسُ فَتُبْعِدُهُ عَنِ الْعَشِّ ابْعَادًا كَثِيرًا!»: بعضی از پرندگان

(۱) گاهی به چاره‌جویی‌هایی برای نجات زندگی جوجه‌هایشان متوسل می‌شوند و از آن جمله وانمود می‌کنند که بالشان شکسته است، جانور شکارچی او را دنبال می‌کند پس از لانه بسیار دور می‌شوند!
 (۲) برای نجات یافتن جوجه‌هایشان به چاره‌اندیشی پناه می‌برند و از آن جمله گاهی وانمود می‌نمایند که بال‌شان شکسته است، جانور درنده در پی او می‌رود پس او را قطعاً از لانه دور می‌نماید!
 (۳) برای نجات یافتن جوجه‌ها به روش‌هایی پناه می‌برند و از آن جمله تظاهر می‌کند که بال‌هایش شکسته است، پس شکارچی در تعقیب او از لانه بسیار دور می‌شود!

(۴) برای نجات دادن جوجه‌هایشان به چاره‌اندیشی‌هایی پناه می‌برند و از آن جمله گاهی تظاهر می‌نمایند که بال‌هایشان شکسته است، جانور درنده آن‌ها را تعقیب می‌کند بنابراین او را از لانه خیلی دور می‌کنند!

۷۵- « يَا مَنْ قَدْ اِسْتَعْلَتْ بِدُنْيَاكَ اِسْتِغَالَ الغَافِلِينَ وَ قَدَّعَرَكَ طَوِيلَ الأَمَلِ، اِعْلَمْ بِأَنَّ المَوْتَ سِيَّاتِي بَغْتَةً!»:

(۱) ای آنکه با غفلت مشغول دنیایت شده‌ای در حالی که آرزوهای دراز تو را فریفته است، بدان که مرگ بی‌شک تو را ناگهان فرا خواهد گرفت!
 (۲) هان ای کسی که مثل غافلان به دنیا مشغول شده و با آرزوی طولانی مغرور گشته‌ای، بدان که مرگ به طور ناگهانی خواهد رسید!
 (۳) ای کسی که به دنیای خود همچون غافلان سرگرم شده‌ای در حالی که آرزوی طولانی تو را فریب داده است، بدان که مرگ ناگهان فرا خواهد رسید!
 (۴) ای کسی که از روی غفلت سرگرم دنیای خود شده‌ای در حالی که آرزوهای دور و دراز تو را مغرور کرده‌اند، آگاه باش که مرگی ناگهانی خواهد آمد!

۷۶- عَيْنِ الخَطَا:

(۱) لا يُضَعَّفُ عِزْمَ الإنسانِ فِي مَوَاجَهَةِ الصَّعُوبَاتِ فِي الحَيَاةِ إِلاَّ فِقدَانِ الأَمَلِ وَ النُّشَاوَمِ! فقط از دست‌دادن امید و بدبینی، اراده‌انسان را در رویارویی با سختی‌ها در زندگی ضعیف می‌کند!

(۲) أَخَذَ جَدِّي بِتَكَلُّمِ عَنِ ذِكْرِيَاتِ حَيَاتِهِ فِي هَذِهِ المَدِينَةِ وَلَكِنَّهُ لَمْ يَتَذَكَّرِ اسْمَ الشَّارِعِ الَّذِي كَانَ يَسْكُنُ فِيهِ! پدربزرگم تصمیم گرفت درباره‌ی خاطرات زندگی‌اش در این شهر صحبت کند ولی نام خیابانی را که در آن زندگی می‌کرد به یاد نیاورد!

(۳) تَكَادُ الامْتِحَانَاتُ تَبْدَأُ فَعَلِينَا أَنْ نَحَاوِلَ أَكْثَرَ فَأَكْثَرَ وَ نَجْتَتَبُ مِنْ كُلِّ شَيْءٍ يُؤَدِّي إِلى خَلَلٍ فِي بَرَامِجِنَا! چیزی نمانده امتحانات شروع شود، پس ما باید بیش از پیش تلاش کرده و از هر چیزی که منجر به خللی در برنامه‌هایمان گردد، دوری کنیم!

(۴) اقترح المعلم أن أستمع إلى كلامه استماعاً و أدرس الموضوعات الهامة لزملائي بعد انتهاء الحصّة! معلمي پیشنهاد کرد حتماً به حرفش گوش دهم و موضوعات مهم را بعد از پایان زنگ به همکلاسی‌هایم درس بدهم!

۷۷- عَيْنُ الْخَطَا:

(۱) قد يمكن للمرء العيش بلا بصرٍ لكنّه لا يقدرُ على العيش بلا أملٍ!: گاهی برای انسان ممکن است که بدون بینایی زندگی کند، اما او نمی‌تواند بدون آرزو زندگی نماید!

(۲) لا شكَّ أنَّ كلَّ عسيرٍ يُصبحُ يسيراً بالإستعانة بالله!: هیچ شکی نیست که هر سختی با یاری خواستن از الله آسان می‌شود!

(۳) طردنا المعتدين على بلادنا طرداً فأنسحبوا جميعاً!: متجاوزان به کشورمان را به‌گونه‌ای رانديم که همگی عقب‌نشینی کردند!

(۴) المُتَشَائِمُ يَشْكُو مِنَ الرِّيحِ وَ الْمُتَفَائِلُ يَنْتَظِرُ تَغْيِيرَ الْمَسِيرِ!: بدبین از باد شکوه می‌کند در حالی که خوش‌بین انتظار تغییر مسیر را می‌کشد!

۷۸- « آلودگی هوا، نظام طبیعی که خداوند آن را آفریده است را خراب می‌کند پس از او می‌خواهیم که به ما در نگهداری از آن کمک کند!»، عَيْنُ الصَّحِيح:

(۱) تَلَوْتُ الْهَوَاءَ يُحْرَبُ نِظَامَ الطَّبِيعَةِ الَّذِي خَلَقَهُ اللهُ، فَنَسَأَلُهُ أَنْ يُعِينَنَا عَلَى الْحِفَافِ عَلَيْهِ!

(۲) تَلَوْتُ الْهَوَاءَ يُحْرَبُ نِظَامَ الطَّبِيعَةِ الَّذِي خُلِقَ، فَنَسَأَلُ مِنْ اللهُ أَنْ يُسَاعِدَنَا لِكِي نُحَافِظَ عَلَيْهِ!

(۳) يُحْرَبُ تَلَوْتُ الْهَوَاءَ نِظَامَ الطَّبِيعَةِ الَّذِي خَالَفَهُ هُوَ اللهُ، فَنَسَأَلُ مِنْهُ أَنْ يُعِينَنَا لِكِي نُحَافِظَ عَلَيْهِ!

(۴) تَلَوْتُ الْهَوَاءَ يُؤَدِّي إِلَى تَحْرِيبِ نِظَامِ الطَّبِيعَةِ الَّذِي خَلَقَهُ اللهُ، فَنَسَأَلُهُ أَنْ يُسَاعِدَنَا عَلَى الْحِفَافِ عَلَيْهِ!

۷۹- كم بيتاً من الأبيات التالية مناسب في المفهوم؟ ﴿ و ما الحياة الدنيا إلا لعب و لهو ﴾

الف) حیات لهو و لعب است اینچه دیدی	حیات طیبه نامی شنیدی
ب) از لهو و لعب نه‌ای دمی واقف خویش	ترسم که همه عمر به بازی بازی
ج) ای دل بقاء، دوام و بقایی چنان نداشت	ایام عمر، فرصت برق جهان نداشت
د) بازیچه‌ایست طفل فریب این متاع دهر	بی‌عقل مردمان که بدین مبتلا شدند

(۴) أربعة

(۳) ثلاثة

(۲) إثنان

(۱) واحد

■ ■ اقرأ النص التالي ثم أجب عن الأسئلة (٨٠ - ٨٤) بما يناسب النص:

هناك صور عديدة لتلوث البيئة أهمها: تلوث الهواء و تلوث الماء و تلوث التربة و الضوضاء و قد كثر في عصرنا بعزل مختلفة نشرحها:

سبب تلوث الهواء إحراق النفط بسبب محركات السيارات وغيرها و يصبح الهواء الذي لا رائحة له هواءً له رائحة و لون و يضر تلوث الهواء بصحة الانسان فيؤدي إلى التهاب العيون و الرئة و كذلك موت الحيوان و النبات أيضاً. تلوث الماء يؤدي إلى تقليل الماء النقي و العذب يستعمله الانسان في الشرب و النظافة و السبب في تلوث الماء رمي المواد الكيميائية و النفايات الحيوانية و النباتية في البحار و الأنهار. تلوث التربة يؤدي إلى فقدان مساحة من الأرض التي تزرع فيها النباتات لغذاء الإنسان و الحيوان، و الضوضاء تكثر في المدن و سببها وسائل النقل من الطائرات و الحافلات و السيارات، إنها تؤدي إلى ضعف السمع و القلق.

٨٠- عین الخطأ حسب النص:

(١) لتلوث البيئة صور مختلفة أهمها أربعة!

(٢) للهواء التظيف لون و رائحة يشعر بهما الإنسان!

(٣) تلوث البيئة قد يسبب قلة الماء الموجود للكائنات!

(٤) من الممكن أن الكائنات تتضرر من تلوث التربة!

٨١- عین الصحيح حسب الاستنتاجات من النص:

(١) اليوم ن شاهد أن الضوضاء تكثر في القرى أيضاً!

(٢) السبب الوحيد في تلوث الهواء هو المواد الكيميائية!

(٣) من الواضح أن تلوث الهواء يسبب موت الخضراوات!

(٤) السبب في تلوث البيئة يعود إلى قلة الطعام للموجودات الحية!

٨٢- عین الموضوع الذي ما جاء في النص:

(١) إن التلوث خطير لسلامة الإنسان!

(٢) قد ازداد عدد ركاب الحافلات في المدن!

(٣) تلوث التربة يخفض الأراضي الزراعية في العالم!

(٤) الأمراض التنفسية قد تكون ناتجة من تلوث الهواء!

■ عین الخطأ في الإعراب و التحليل الصرفي (۸۳ و ۸۴)

۸۳- « مُخْتَلَفَةٌ - يَسْتَعْمَلُ - إِحْرَاقٌ - تَكَثَّرَ »:

- (۱) مُخْتَلَفَةٌ: مفرد مؤنث - اسم مفعول - معرب - نكرة / صفة، و مجرور بالتبعية من موصوفها (علل)
- (۲) يَسْتَعْمَلُ: مضارع - للمفرد المذكر الغائب - مصدره: استعمال - متعدّ / فعل؛ فاعله: الإنسان، و مفعوله: ضمير «ه»
- (۳) إِحْرَاقٌ: اسم - مذکر - مصدر مزيد ثلاثي بزيادة حرف واحد - معرب / خبر للجملة الاسمية، و مرفوع بعلامة الضمة
- (۴) تَكَثَّرَ: مضارع - للمؤنث - مجرد ثلاثي، و ليس له حرف زائد - معلوم / فعل و فاعل؛ جملة فعلية، و خبر للجملة

الاسمية

۸۴- « السِّيَّاراتُ - تَلَوَّثُ - يُؤَدِّي - تُزْرَعُ »:

- (۱) السِّيَّاراتُ: جمع سالم للمؤنث (مفردة: السيارة) - اسم مبالغة، تدلّ على الآلة - معرّف بأل / مضاف اليه و مجرور
- (۲) تَلَوَّثُ: مصدر من باب تفعّل؛ ماضيه: لَوَّثَ، و مضارعه: يُلَوِّثُ - معرب / مبتدأ و مرفوع بالضمة؛ و خبره: يؤدّي
- (۳) يُؤَدِّي: فعل مضارع - مزيد ثلاثي من باب تفعيل، له حرف زائد واحد فقط - معلوم / فعل و فاعل؛ خبر للجملة

الاسمية

(۴) تُزْرَعُ: مضارع - للمفرد المؤنث الغائب - مجرد ثلاثي؛ مادّته: ز ر ع - مجهول / فعل و نائب الفاعل: التّباتات؛

الجملة فعلية

■ عین المناسب للجواب عن الأسئلة التالية (۸۵ - ۹۰)

۸۵- عین الخطأ في ضبط حركات الحروف:

- (۱) ذات يومٍ لاحظَ المزارعُ أنّ عدَدَ الفِراخِ يَنْقُصُ تَدْرِيجيًّا،
- (۲) فَبَدَأَ المزارعُ يُفَكِّرُ في سَبَبِ هذا الأمرِ لأنّه كانَ مُتَعَجِّبًا،
- (۳) فقامَ بِمُراقَبَةِ المزرعةِ ليلًا و نهارًا و كانَ يُفَتِّشُ عَنِ العاملِ،
- (۴) و في الأخيرِ تَبَيَّنَ أنّ البومةَ كانتَ تَهْجُمُ على الفِراخِ و تأكلُها!

٨٦- عین المستثنى منه ليس جمعاً سالماً:

- (١) تُعطى للسياح في مطعم الفندق خدمات كثيرة إلا الفطور!
- (٢) كانت الطالبات يتبعن قوانين المدرسة الجديدة إلا بعضها!
- (٣) كان اللاعبون قد لبسوا ملابسهم قبل المباراة إلا حارس المرمى!
- (٤) فُتس الشُرطي في الصالة بطاقات المرافقين إلا طفلاً صغيراً منهم!

٨٧- عین «استغفار» ليس مفعولاً مطلقاً:

- (١) يَتَضَرَّعُ بَعْضُ النَّاسِ إِلَى اللَّهِ تَعَالَى وَ يَقُولُونَ: نَسْتَغْفِرُ اللَّهَ اسْتِغْفَارًا صَادِقًا!
- (٢) قَالَ أَحَدُ أَحْبَائِي: اسْتَغْفِرُ اللَّهَ وَ أَنْتِ اطْلُبِ اسْتِغْفَارًا أَيْضًا حَتَّى يَغْفِرَكَ اللَّهُ!
- (٣) إِنَّ اللَّهَ غَافِرٌ ذُنُوبِ التَّائِبِينَ وَ هُمْ يَسْتَغْفِرُونَ اللَّهَ اسْتِغْفَارَ الصَّالِحِينَ!
- (٤) إِذَا أذْنَبْتُمْ أَوْ تَذَكَّرْتُمْ ذُنُوبَكُمْ الْمَاضِيَةَ فَاسْتَغْفِرُوا اللَّهَ اسْتِغْفَارًا!

٨٨- عین الموصوف مؤكداً:

- (١) لَنْ نَنْجَحَ فِي امْتِحَانَاتِ نِهَائِيَةِ السَّنَةِ الدَّرَاسِيَّةِ إِلَّا امْتِحَانِ اللُّغَةِ الْعَرَبِيَّةِ!
- (٢) إِنَّمَا لَا يَكْفِي رَأْيَ الْوَاحِدِ فِي حَلِّ الْمَشَاكِلِ بَلْ نَحْتَاجُ إِلَى آرَاءِ جَمِيعِ الْحَضَرِّ!
- (٣) لَا يَسْتَطِيعُ أَنْ يَحَافِظَ عَلَى هُدُوئِهِ تَحْتَ الضَّغْطِ إِلَّا قَائِدُ هَذَا الْفَرِيقِ الْمُجَرَّبُ!
- (٤) إِنَّ أَوَّلَ مَسْئُولِيَّةِ كُلِّ مَوَاطِنٍ فِي الْمُجْتَمَعِ هِيَ أَنْ يَحْتَرَمَ حَقُوقَ الْآخَرِينَ احْتِرَامًا!

٨٩- عین ما يبين كيفية وقوع الفعل:

- (١) أَبْتَسِمَ فِي وَجْهِ أُمِّي ابْتِسَامًا فَتَفْرَحُ مِنْ عَمَلِي!
- (٢) اجْتَنَبَ عَنِ الْمَعَاصِي اجْتِنَابًا وَ لَا تَتَسَّ اللَّهُ أَبَدًا!
- (٣) مَنْ يُجِيبُ عَنِ اسْئَلَةِ الْامْتِحَانِ إِجَابَةً يَنْجَحُ فِيهِ!
- (٤) اِعْمَلْ عَمَلٌ مَنْ يَعْلَمُ أَنَّ اللَّهَ يَنْظُرُ إِلَيْهِ مِنْ فَوْقِ سَبْعِ سَمَاوَاتٍ!

٩٠- عین الصحيح عن المنادى:

- (١) يَا أَخَوَاتِ اكْتَبْنَ الْوَاجِبَاتِ الدَّرَاسِيَّةَ بِدَقَّةٍ بِالْغَةِ!
- (٢) يَا الطَّبِيبَةُ افْحَصِي وَالذَّيِّ الْمَرِيضَةَ وَ سَاعِدِيهَا!
- (٣) يَا أَيَّتُهَا الْأَحْبَبَةُ لَا تَسْتَشِيرُوا الْكُذَّابَ لِكَيْلَا تَنْدَمُوا!
- (٤) أَيُّهَا اللَّاعِبَةُ مَارِسِي التَّمَارِينَ الصَّعْبَةَ وَ لَا تَهْنِي!

تاریخ (۳)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۸ دقیقه

دورهٔ مباحث نیم‌سال دوم
صفحه‌های ۹۲ تا ۱۶۳

۹۱- در یک موقعیت فرضی، مورخی به ثبت و تحلیل استعفای سیدضیاءالدین طباطبایی از نخست‌وزیری و عزیمت او به اروپا پرداخته است. این مورخ ممکن است در طول زندگی خود، شاهد کدام‌یک از وقایع زیر نبوده باشد؟

الف) دستگیری و تبعید آیت‌الله مدرس به خوف

ب) لشکرکشی قوای قزاق به تهران در اسفند ۱۲۹۹

ج) تصویب مادهٔ واحدهٔ خلع قاجاریه از سلطنت

د) انعقاد قرارداد ۱۹۱۹ میان ایران و انگلستان

۱) «ب» و «د» ۲) «د» و «الف» ۳) «الف» و «ب» ۴) «الف» و «ج»

۹۲- کدام گزینه پیرامون حوادث و مسائل در فاصلهٔ دو جنگ جهانی نادرست بیان شده است؟

۱) عدم عضویت ایالات متحدهٔ آمریکا در جامعهٔ ملل، یکی از دلایل ضعف و ناتوانی این نهاد بین‌المللی بود.

۲) ظهور بحران و رکود اقتصادی عمیق در سال ۱۹۲۹ میلادی، تا حد زیادی ناشی از عملکرد حکومت‌های دیکتاتوری در اروپا بود.

۳) هیتلر از ابتدا، یکی از برنامه‌های خود را لغو قرارداد تحمیلی ورسای اعلام کرد و پس از رسیدن به قدرت نیز به وعدهٔ خود عمل کرد.

۴) بسیاری از مردم ایتالیا به دلیل عملکرد اقتصادی موسولینی، شیفتهٔ وی بودند اما با شروع جنگ جهانی دوم، این محبوبیت رو به افول نهاد.

۹۳- ترتیب تاریخی در کدام گزینه به‌درستی مشخص شده است؟

۱) نازی‌ها نیمهٔ غربی لهستان را تصرف کردند. ← سرمای روسیه مانع از پیروزی آلمانی‌ها شد. ← دولت آمریکا دو شهر هیروشیما و ناگاساکی را ویران کرد.

۲) نیروهای ارتش شوروی شرق آلمان را تصرف کردند. ← آمریکا ایتالیا را به زانو درآورد. ← نیروهای متفقین تعدادی از فرماندهان و سران حکومت نازی را دستگیر کردند.

۳) دولت آمریکا دو شهر هیروشیما و ناگاساکی را ویران کرد. ← نازی‌ها نیمهٔ غربی لهستان را تصرف کردند. ← آمریکا ایتالیا را به زانو درآورد

۴) ورود نیروهای متفقین به خاک فرانسه منجر به آزادسازی آن شد. ← سرمای شدید و کمبود آذوقه مانع از پیروزی آلمان در روسیه شد. ← دولت‌های محور به شرق اروپا و بالکان هجوم بردند.

۹۴- کدام گزینه دربارهٔ تاریخچهٔ کشف و استخراج نفت ایران نادرست است؟

۱) ویلیام ناکس دارسی تعهد کرد ۲۰ هزار لیتر نقد، ۲۰ هزار لیتر به شکل سهام و تنها ۱۶ درصد سود خالص سالانه را پرداخت کند.

۲) در زمان مظفردالدین شاه بود که امتیاز کشف و استخراج نفت و گاز به یک فرد خارجی داده شد.

۳) اولین حلقهٔ چاه نفت در منطقهٔ مسجدسلیمان توسط انگلیسی‌ها به ب

۴) در زمان رضاخان نام شرکت نفت ایران و انگلیس به شرکت نفت پارس و انگل

۹۵- کدام گزینه در ارتباط با «کودتای ۲۸ مرداد»، نادرست است؟

- (۱) محمدرضا پهلوی در ابتدا برای پذیرش کودتا تردید داشت، اما اشرف پهلوی و یک ژنرال آمریکایی توانستند وی را برای پذیرش کودتا متقاعد کنند.
- (۲) پس از کودتا، حکومت پهلوی با دولت‌های انگلستان، آمریکا، هلند و فرانسه درباره مسئله نفت به توافق رسید و تولید و فروش نفت به کنسرسیومی از شرکت‌های نفتی داده شد.
- (۳) زاهدی پس از موفقیت کودتا با نقشه‌ها و حمایت‌های آمریکا و انگلستان و رسیدن به نخست‌وزیری، اعلام حکومت نظامی کرد.
- (۴) مقدمات اجرای کودتا با ورود مأمور ویژه سیا و ملاقات او با زاهدی فراهم شد و با حمایت‌های آمریکا و انگلستان، واحدهایی به فرماندهی زاهدی علیه حکومت مصدق کودتا کردند.

۹۶- کدام گزینه درباره رویدادهای تاریخ ایران در اوایل دهه ۱۳۴۰ درست است؟

- (۱) نخستین مرحله برنامه‌های اصلاحی، اصلاح قانون انتخابات انجمن‌های ایالتی و ولایتی بود که در زمان نخست‌وزیری امیر اسدالله علم به اجرا درآمد.
 - (۲) انقلاب سفید با وجود شعارهای فریب‌دهنده در عمل جسم نیمه‌جان اشتغال و زندگی شهری ایران را نیز در معرض خطر قرار داد.
 - (۳) شاه اصول شش‌گانه‌ای را با عنوان انقلاب سفید مطرح کرد و در بهمن ۱۳۴۱ به تصویب دولت رساند.
 - (۴) برنامه‌های اصلاحی دولت آمریکا به‌عنوان اصلاحات ارضی در سال ۱۳۴۰ آغاز شد.
- ۹۷- هر کدام از عبارتهای زیر مربوط به کدام‌یک از نخست‌وزیران محمدرضاشاه است؟

(الف) تلاش بر کاستن از سرعت انقلاب اسلامی

(ب) ایجاد فضای باز سیاسی

(ج) برقرارکردن حکومت نظامی در اصفهان

(د) تظاهرات گسترده پس از نماز عید فطر

(۱) «الف» مربوط به نخست‌وزیری شاپور بختیار است و «د» در نتیجه برسرکار آمدن شریف امامی رخ داد.

(۲) هویدا برای «ب» بر سرکار آمد و «ج» مربوط به نخست‌وزیری جمشید آموزگار است.

(۳) شاه برای «ب» هویدا را عزل و آموزگار را سرکار آورد و «د» مربوط به دوران نخست‌وزیری شریف امامی است.

(۴) شریف امامی برای «الف» جانشین ازهارى شد و «ج» در زمان نخست‌وزیری شریف امامی رخ داد.

۹۸- چند مورد از عبارتهای زیر نا درست است؟

(الف) کمی پس از تأسیس سپاه پاسداران انقلاب اسلامی، کمیته انقلاب اسلامی با وظیفه حفظ امنیت و دستگیری سران جنایتکار رژیم پهلوی تأسیس شد.

(ب) چند ماه پس از همه‌پرسی تعیین نظام سیاسی جدید، مردم مجلس شورای اسلامی را برگزیدند و این مجلس از مرداد ۱۳۵۸ کار تدوین قانون اساسی را آغاز کرد.

(ج) آیت‌الله طالقانی عضو سرشناس شورای انقلاب و آیت‌الله قاضی طباطبایی توسط گروهک تروریستی فرقان به فاصله کوتاهی پس از انقلاب اسلامی شهید شدند.

(د) تدوین قانون اساسی زمینه‌ساز برگزاری انتخابات ریاست جمهوری در بهمن ۱۳۵۸ شد و مدتی پس از آن محمدعلی رجایی مدیریت امور کشور را از شورای انقلاب تحویل گرفت.

(ه) استعفای کابینه دکتر بازرگان در برابر تسخیر سفارت آمریکا در تهران صورت گرفت که مسئولیت اداره کشور و تکمیل روند استقرار به کمیته انقلاب سپرده شد.

(۴) پنج

(۳) سه

(۲) چهار

(۱) دو

۹۹- کدام گزینه به ترتیب درباره موقعیت و اقدامات اولین و سومین رئیس‌جمهور ایران (۱۳۶۸ - ۱۳۵۹ هجری شمسی) درست است؟

(۱) از پذیرش محمدعلی رجایی چهره انقلابی و مورد اعتماد امام (ره) و مردم امتناع می‌ورزید. - توسط مجلس شورای اسلامی به منظور عدم ایجاد وقفه در امور جنگ، به ریاست هیئت دولت برگزیده شد.

(۲) با شروع جنگ تحمیلی نیروهای سپاه پاسداران را در تنگنای مالی و تسلیحاتی قرار داد و زمینه سقوط خرمشهر را فراهم آورد. - در دوره مذکور مدارس که پس از پیروزی انقلاب اسلامی تعطیل شده بودند، بازگشایی شدند.

(۳) امام خمینی (ره) او را از فرماندهی کل قوا برکنار کرد و چند روز بعد نمایندگان مجلس شورای اسلامی به عدم کفایت سیاسی او رأی دادند که به تأیید امام رسید. - در این دوره ثبات سیاسی و امنیتی بیشتری ایجاد شد و اداره امور جنگ با توان و موفقیت بیشتری به انجام رسید.

(۴) با نزدیک شدن به سازمان مجاهدین خلق از خط امام فاصله گرفت. - آیت‌الله مهدوی کنی در این دوره به مقام نخست‌وزیری منصوب شد.

۱۰۰- کدام گزینه در ارتباط با انگیزه و اهداف صدام از تحمیل جنگ به ایران نا درست است؟

(۱) حاکمیت بر آبراه مهم اروندرود و در ادامه تسلط بر خلیج فارس

(۲) جداکردن جزایر سه گانه ابوموسی، تنب کوچک و تنب بزرگ از ایران

(۳) جلوگیری از انتشار افکار انقلابی در بین مردم عراق و مردم مسلمان سایر کشورها

(۴) نابودی انقلاب اسلامی ایران و تلاش برای بازگرداندن نظام شاهنشاهی

جغرافیا (۳)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۷ دقیقه

دوره مباحث نیم‌سال دوم
صفحه‌های ۵۹ تا ۱۱۵

۱۰۱- با توجه به تصویر زیر، کدام‌یک از موارد زیر به‌درستی تدوین شده است؟

الف) هرچه پیچ‌وخم‌های مسیر بین دو شهر یا روستا بیشتر باشد، مقدار شاخص انحراف کمتر می‌شود.

ب) طول مسیر ایجادشده ۲۰۰ کیلومتر بیشتر از فاصله مستقیم بین «الف» و «ب» است.

ج) طول مسیر احداث شده ۱۰۰٪ بیشتر از فاصله مستقیم بین «الف» و «ب» است.

د) می‌توان گفت حداقل مقدار شاخص انحراف برای ایجاد مسیر بین دو شهر یا روستا ۱۰۰ است.

۴) «ب» و «ج»

۳) «الف» و «ج»

۲) «ب» و «د»

۱) «ج» و «د»

۱۰۲- در کدام گزینه عبارت‌های درستی در مورد «هزینه‌ها و ایمنی» آمده است؟

۱) هرچه مقدار جمعیت و انرژی مصرف‌شده بیشتر باشد هزینه حمل بیشتر می‌شود. - تنها با اختراع وسایل حمل و نقل ریلی مسئله تصادفات پیش آمد.

۲) در چند دهه اخیر از انرژی‌های جایگزین برای حمل و نقل استفاده شده است. - برخی کالاها باید به سرعت حمل شوند و به مقصد برسند؛ در حالی که برای برخی دیگر صرف زمان طولانی مشکلی ایجاد نمی‌کند.

۳) یکی از فعالیت‌های آن تجهیزاتی است که برای پایش تصادفات در حمل و نقل خصوصی و عمومی به کار گرفته می‌شود. - محاسبه هزینه‌های سرمایه‌ای و عملیاتی در آن صورت می‌گیرد.

۴) هزینه سرمایه‌گذاری مهم است ولی هزینه انرژی تأثیری ندارد. - به ساکنان مجاور خطوط لوله نفت و گاز باید آموزش داد که از حفاری در این نواحی بپرهیزند.

۱۰۳- به ترتیب هر عبارت زیر مربوط به کدام نوع از حمل و نقل عمومی است؟

- قطار خیابانی که در سطح خیابان‌ها روی ریل حرکت می‌کند.

- اتوبوس‌هایی که هوا را آلوده نمی‌کنند و عمر موتورشان زیاد است.

- قطار هوایی که در مناطق گردشگری و محوطه نمایشگاه‌ها کاربرد دارد.

۲) تراموا - BRT - متروی هوایی

۱) تراموا - اتوبوس برقی - مونوریل

۴) مونوریل - BRT - متروی هوایی

۳) مونوریل - اتوبوس برقی - تراموا

۱۰۴- مطابق شکل داده شده، دو شهر «الف» و «ب» ۳۰ درجه اختلاف طول جغرافیایی دارند. اگر در شهر «الف» ساعت ۸ صبح باشد، در شهر «ب» ساعت

چند است؟

(۲) ۶ صبح

(۱) ۵ صبح

(۴) ۱۱ صبح

(۳) ۱۰ صبح

۱۰۵- کدام گزینه نادرست است؟

(۱) میزان تخریب و خسارت‌های ناشی از نزدیک شدن گسل‌های همگرا نسبت به سایر گسل‌ها بیشتر است.

(۲) با توجه به موقعیت جغرافیایی و نوع ناهمواری‌ها برخی مخاطرات طبیعی مانند زمین لغزش، سیل و خشکسالی در کشور ما بیشتر رخ می‌دهد.

(۳) بخش بالایی گوشته زمین یکپارچه نیست و در محل‌هایی گسستگی دارد که به هر کدام از آن واحدها، «پلیت» می‌گویند.

(۴) کمربند میانی اقیانوس اطلس محلی است که پوسته کف اقیانوس به پوسته قاره آسیا - اروپا، آمریکای جنوبی و شمالی برخورد می‌کند.

۱۰۶- پاسخ درست هریک از پرسش‌های زیر، به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

الف) در کشور ایران آبدهی رودها در چه دوره‌ای بیشتر است؟

ب) چه زمانی می‌توانیم بگوییم یک رودخانه دچار سیل شده است؟

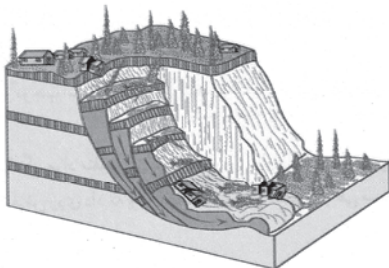
(۱) اواخر پاییز و زمستان - اگر آبدهی رود آنقدر افزایش یابد که از ظرفیت رود فراتر رود.

(۲) زمستان تا اوایل بهار - اگر حجم آب رودخانه از میانگین سالیانه آبدهی آن بیشتر شود.

(۳) اواخر پاییز و زمستان - اگر حجم آب رودخانه از میانگین سالیانه آبدهی آن بیشتر شود.

(۴) زمستان تا اوایل بهار - اگر آبدهی رود آنقدر افزایش یابد که از ظرفیت رود فراتر رود.

۱۰۷- تصویر زیر مربوط به کدام گروه از حرکات دامنه‌ای است و کدام مورد درباره این گروه از حرکات دامنه‌ای نادرست است؟

(۱) زمین لغزش - حجم عظیمی از مواد در سطح دامنه‌های پرشیب جابه‌جا می‌شود.

(۲) زمین لغزش - دامنه‌هایی که شیب کمتر اما حجم زیادی از رسوبات فرسایش یافته دارند.

(۳) جریان گلی - رسوبات ریزدانه اشباع شده از آب، به صورت گل و لای جریان می‌یابد.

(۴) جریان گلی - دامنه‌هایی که شیب بیشتر اما حجم زیادی از رسوبات فرسایش یافته دارند.

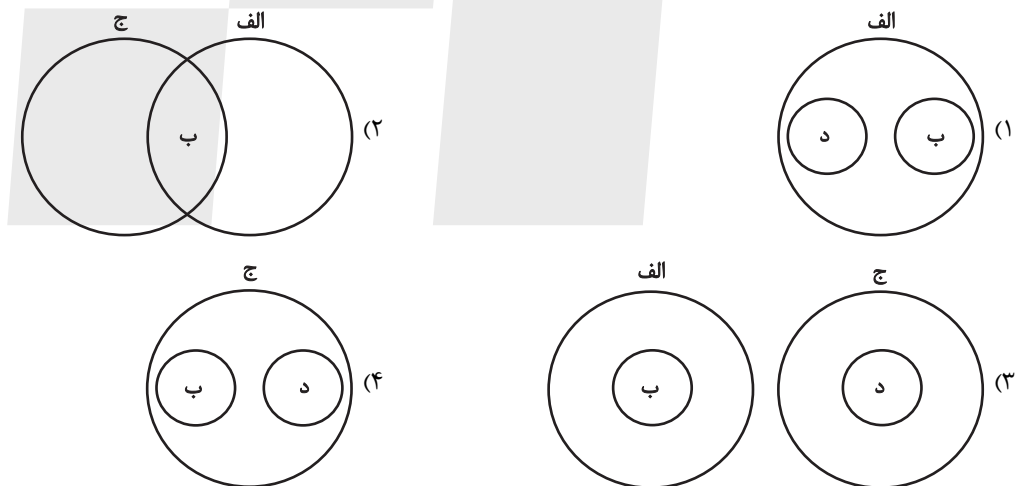

۱۰۸- به ترتیب هر مورد زیر مربوط به کدام مرحله از مدیریت زمین لرزه می باشد؟

- نقاط امن پناه گیری در خانه، مدرسه، محل کار و ... را شناسایی کنیم.
- از ساختمان های بلند و تیرهای چراغ برق و تابلوهای مغازه ها فاصله بگیریم.
- برق را قطع کنیم، شیرهای آب و گاز را ببندیم و محل را ترک کنیم.
- (۱) هنگام وقوع زمین لرزه - بعد از وقوع زمین لرزه - قبل از وقوع زمین لرزه
- (۲) قبل از وقوع زمین لرزه - بعد از وقوع زمین لرزه - هنگام وقوع زمین لرزه
- (۳) هنگام وقوع زمین لرزه - هنگام وقوع زمین لرزه - بعد از وقوع زمین لرزه
- (۴) قبل از وقوع زمین لرزه - هنگام وقوع زمین لرزه - بعد از وقوع زمین لرزه

۱۰۹- با توجه به موارد زیر، کدام تصویر در خصوص شرایط مدیریت پیش از وقوع سیل به درستی ترسیم شده است؟

- (الف) روش های غیرسازه ای با هزینه کمتر و تأثیرات نامطلوب کمتر بر محیط زیست
- (ب) هدایت و اصلاح شیب آبراهه ها
- (ج) روش های سازه ای و محاسبه شدت جریان سیل پیش از وقوع آن
- (د) ایجاد دیواره های مهارکننده و پایدارکننده

۱۱۰- کدام یک از عبارتهای زیر درست است؟

- (الف) به کمک تصاویر ماهواره ای می توان جهت حرکت سامانه های بارانزا و زمان دقیق رسیدن آنها به هر منطقه را چند روز قبل پیش بینی کرد.
- (ب) تصاویر قرارداد شده در نرم افزار گوگل ارث اغلب در طیف نامرئی مانند انرژی زمین گرمایی و گازهای موجود در جو تهیه شده اند.
- (ج) نرم افزارهای رایانه ای انواع داده های دریافت شده را تحلیل و به تصاویر مورد نیاز تبدیل می کنند.
- (د) دستگاه های سنجنده نصب شده روی ماهواره ها، می توانند بازتاب پدیده های طبیعی سطح زمین را در طیف های الکترومغناطیس مختلف دریافت کنند.

(۴) «ب» و «ج»

(۳) «ب» و «د»

(۲) «الف» و «د»

(۱) «الف» و «ج»

فلسفه دوازدهم

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

دورهٔ مباحث نیم‌سال دوم
صفحه‌های ۵۲ تا ۱۱۱

۱۱۱- کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) حیطةٔ کارکرد عقل، امروزه به عقل تجربی محدود شده است و استدلال عقلی منزوی شده است مگر در حوزهٔ رد و اثبات مسائل ریاضی.
- (۲) اوگوست کنت معنای دوم عقل را کاملاً رد می‌کرد و معنای اول آن را زمانی که در مسیر حس و تجربه فعالیت کند و منجر به علم شود قبول داشت.
- (۳) دکارت به همهٔ توانایی‌ها و معانی عقل باور داشت و اثبات وجود مسائلی چون خدا، نفس مجرد و اختیار و اراده را از مسیر عقل میسر می‌دانست.
- (۴) در دورهٔ دوم حاکمیت کلیسا تعارض میان مبانی و اصول مسیحیت و عقل‌گرایی در انتها منجر به غلبهٔ عقل بر دین شد و مسیحیت به گوشه‌ای از زندگی مردم رانده شد.

۱۱۲- پیرامون قرون وسطی کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) مبانی ابتدایی کلیسای کاتولیک با عقل و عقلانیت همخوانی نداشت.
- (۲) در دوران رنسانس، قدرت کلیسا بر فرهنگ و جامعه کاهش یافت.
- (۳) در دورهٔ دوم قرون وسطی، فیلسوفان مسیحی تحت تأثیر افکار ابن‌سینا و ابن‌رشد قرار داشتند.
- (۴) در دورهٔ دوم قرون وسطی، رهبران کلیسا بر این باور بودند که دخالت عقل موجب تضعیف ایمان می‌شود.

۱۱۳- از بین عبارات ذکرشده، چند عبارت صحیح هستند؟

- (الف) دلیل ارسطو بر تقسیم دانش به نظری و عملی، وجود دو عقل در انسان است.
- (ب) کاربرد لوگوس به معنای کلمه و سخن توسط هراکلیتوس، ناظر به کاربرد عقل به عنوان دستگاه تفکر است.
- (ج) کلمهٔ «عقل» اشتراک لفظ دارد و هیچ تقدم و تأخری در درک مفهوم عقل در معانی متفاوتش در اذهان مردم وجود ندارد.
- (د) عامل تقسیم فلاسفهٔ اروپا به عقل‌گرا و تجربه‌گرا، اختلاف میان فلاسفه بر سر محدودهٔ کارآمدی عقل بود.
- (۱) دو (۲) یک (۳) چهار (۴) سه

۱۱۴- کدام گزینه درست‌ترین توصیف از عقل‌گرایی در ایران پیش از اسلام و رویکرد فلاسفهٔ اسلامی نسبت به فلسفه است؟

- (۱) عقل‌گرایی در ایران باستان بسیار ضعیف بود و تنها پس از ورود فلسفهٔ یونانی به جهان اسلام رشد یافت.
- (۲) حکیمان ایران باستان خدا را عقل نمی‌نامیدند، اما می‌پنداشتند جهان بر اساس خرد آفریده شده است.
- (۳) فلسفهٔ اسلامی، تنها تقلیدی از آرای فلاسفهٔ یونانی مانند سقراط و افلاطون است.
- (۴) فلاسفهٔ اسلامی معتقدند که فلسفه محدود به یک ملت نیست، بلکه شاخه‌ای از معرفت است که باید با استدلال بررسی شود.

۱۱۵- کدام‌یک از گزینه‌های زیر پاسخی درست به شکل دوم مخالفت با عقل در جهان اسلام است؟

- (۱) برای اثبات معاد نباید به سراغ استدلال و قیاس رفت.
- (۲) تفکیک میان فلسفه و قرآن یک ضرورت علمی و عملی است، چرا که بنیاد فلسفه در جامعه‌ای غیراسلامی نهاده شده است.
- (۳) بسیاری از آرای افلاطون و ارسطو با آموزه‌های اسلامی سازگاری دارد.
- (۴) به دلیل اینکه فلاسفهٔ یونانی شروع‌کنندهٔ فلسفه به صورت نظام‌مند بودند، پس نباید با آنها مخالفت کرد.

۱۱۶- با توجه به متن زیر به سؤال پاسخ دهید.

«عرفان و جعفر هر دو در حال یادگیری ریاضیات هستند. عرفان توانسته است اصول اولیه جمع و تفریق را درک کند و می‌تواند به سادگی مسائلی مانند $۲+۲=۴$ را حل کند. اما جعفر علاوه بر درک این اصول، توانایی حل مسائل پیچیده‌تر را نیز دارد و می‌تواند از دانسته‌های خود در موقعیت‌های جدید استفاده کند.»

با توجه به دیدگاه فیلسوفان مسلمان درباره عقل به‌عنوان دستگاه تفکر، وضعیت عقلانی عرفان و جعفر به ترتیب نشان‌دهنده کدام یک از مراحل رشد عقل است؟

(۱) عرفان در مرحله عقل بالقوه و جعفر در مرحله عقل بالملکه است.

(۲) عرفان در مرحله عقل بالملکه و جعفر در مرحله عقل بالفعل است.

(۳) عرفان در مرحله عقل بالفعل و جعفر در مرحله عقل بالمستفاد است.

(۴) عرفان در مرحله عقل بالملکه و جعفر در مرحله عقل بالمستفاد است.

۱۱۷- بر اساس دیدگاه فارابی درباره مدینه فاضله، کدام یک از گزاره‌های زیر، بیشترین ارتباط را با مبانی فلسفه سیاسی او دارد؟

(۱) سعادت حقیقی انسان تنها در مدینه‌ای محقق می‌شود که حاکم آن متصل به فرشته وحی باشد و بتواند دیگران را نیز به سوی درک معقولات هدایت کند.

(۲) فارابی تحت تأثیر ارسطو، سیاست را امری تجربی و مستقل از حکمت نظری می‌داند و معتقد است که مدینه‌های مختلف می‌توانند به شیوه‌های متفاوتی به سعادت برسند.

(۳) مدینه فاضله نزد فارابی، تنها جامعه‌ای است که در آن روابط انسانی بر اساس محبت و همزیستی شکل می‌گیرد و عقل فعال نقش چندانی در سعادت اجتماعی ندارد.

(۴) فارابی، تحت تأثیر اندیشه‌های افلاطونی، فرشته وحی را نه یک حقیقت مستقل، بلکه یک امر صرفاً ذهنی می‌داند که انسان‌ها بر اساس تجارب فردی خود، برداشت‌های متفاوتی از آن دارند.

۱۱۸- کدام گزاره درباره حیات عقلی و فلسفی مسلمانان نمی‌تواند صحیح باشد؟

(۱) حیات عقلی مسلمانان با ظهور اسلام و توسط پیامبر اکرم (ص) و قرآن کریم پایه‌گذاری شد.

(۲) مباحث اعتقادی و گسترش آن‌ها که بیشتر از جنس مباحث دینی بودند (مانند مسائلی چون جبر و اختیار، صفات و افعال خدا) از زمینه‌های رشد فلسفه شد.

(۳) در جامعه اسلامی با تدارک فرصت‌های تفکر و اندیشه‌ورزی برای مردم، بسیاری از مردم مشغول بحث‌های علمی شدند.

(۴) با به‌کارگیری روش‌های بدیع توسط پیامبر (ص) در حیات عقلی مسلمانان، مسلمانان در حیات عقلی خود به شکوفایی رسیدند.

۱۱۹- بر اساس دیدگاه فارابی درباره مدینه فاضله، چرا رهبر جامعه را می‌توان به قلب تشبیه کرد و این تشبیه چه تأثیری بر نقش او در جامعه دارد؟

(۱) زیرا قلب مرکز احساسات است و رهبر جامعه باید بتواند عواطف مردم را درک کند و بر اساس آن تصمیم‌گیری نماید.

(۲) زیرا قلب مسئول حیات در بدن است و رهبر جامعه نیز باید همه اعضا را هماهنگ کرده و مسیر سعادت را برای آن‌ها هموار سازد.

(۳) زیرا قلب قوی‌ترین عضو بدن است و رهبر جامعه باید قدرت نظامی بالایی برای حفظ ثبات مدینه داشته باشد.

(۴) زیرا قلب به تنهایی نمی‌تواند بدون سایر اعضای بدن کار کند و رهبر جامعه نیز وابسته به دیگر نهادهای مدنی برای اجرای تصمیمات خود است.

۱۲۰- طبق طبیعت‌شناسی ابن‌سینا کدام گزینه قابل پذیرش نمی‌باشد؟

(۱) عالم طبیعت، مخلوق خداوند است و خداوند، ذاتی حکیم است؛ در نتیجه عالم طبیعت هدفمند است.

(۲) با وجود اموری مانند مرگ، سیل، زلزله و ... باز هم طبیعت مجموعه‌ای دارای اعتدال و رو به کمال است.

(۳) نگاه یک متخصص زیست‌شناسی پوزیتیویست در مورد طبیعت با نگاه ابن‌سینا در این خصوص کاملاً یکسان است.

(۴) بدی‌های ظاهری همگی برای نظام کلی جهان ضروری هستند.

۱۲۱- از دیدگاه شیخ اشراق، صدور حیات، معلول پدیده‌ای به نام است و مبنای «کمال» است و تفاوت جوهری حکمت اشراق با حکمت

مشاء در است.

(۱) نور - رحمت الهی - موضوع

(۲) اشعه - حکمت الهی - موضوع

(۳) نور - حکمت خداوند - روش

(۴) اشعه - رحمت خداوند - روش

۱۲۲- کدام مورد عبارت زیر را به نحو مناسب تکمیل می‌کند؟

«ابن سینا معتقد است که هر شیء در عالم طبیعت ... کل طبیعت لزوماً ...»

- (۱) همانند - به کمال مطلوب خودش می‌رسد.
- (۲) برخلاف - به کمال مطلوب خودش می‌رسد.
- (۳) همانند - به کمال مطلوب خودش نمی‌رسد.
- (۴) برخلاف - به کمال مطلوب خودش نمی‌رسد.

۱۲۳- در خصوص حکمت متعالیه ملاصدرا، کدام توصیف صحیح است؟

- (۱) در کتاب اسفار، بخشی که مربوط به توحید و صفات خداوند است، متناسب با سفر «از حق به سوی خلق، همراه با حق» است.
- (۲) وجود حقیقتی واحد است، پس جایی برای تکثر در عالم وجود ندارد.
- (۳) ترکیب نور قوی با تاریکی، سبب ایجاد نور ضعیف می‌شود.
- (۴) سفر «از خلق به سوی حق» در عرفان را می‌توان با «مباحث عمومی» فلسفه در کتاب اسفار ملاصدرا تطبیق داد.

۱۲۴- خلوت‌گزینی و تفکرات و تأملات عمیق و طولانی و عبادت‌ها و ریاضت‌ها چه تأثیری بر ملاصدرا گذاشت؟

- (۱) ناگهان عقل و جان او را برای جهشی بلند در سپهر عرفان آماده کرد.
- (۲) به تدریج عقل او را آماده ارائه دستگاه فلسفی نمود تا حکمت مشاء را کامل کند.
- (۳) دفعتاً به لحاظ عقلی و قلبی آماده جهشی مرتفع در آسمان معرفت و حکمت شد.
- (۴) مرحله به مرحله آمادگی لازم هم از نظر عقلی و هم از نظر قلبی برای رسیدن به معرفت و حکمت را پیدا کرد.

۱۲۵- کدام گزینه در مورد مبحث «اصالت وجود» نادرست به شمار می‌آید؟

- (۱) واقعیت، ناشی از دو مفهوم کاملاً متفاوت است، یعنی وجود و ماهیت.
- (۲) مفاهیم وجود و ماهیت در عالم خارج مصداق یکسانی دارند و از هم جدا نیستند.
- (۳) محال است که هر دو مفهوم وجود و ماهیت به صورت همزمان اصالت و واقعیت داشته باشند.
- (۴) مفاهیم وجود و ماهیت در ذهن به طور کامل متفاوت و متمایز از یکدیگر هستند.

۱۲۶- کدام گزینه بهترین توصیف از نقش عقل به عنوان دستگاه تفکر و استدلال از دیدگاه فیلسوفان است؟

- (۱) عقل یک توانمندی ذاتی و مستقل است که بدون نیاز به تربیت می‌تواند حق را از باطل تشخیص دهد.
- (۲) عقل تنها در فلسفه کاربرد دارد و در سایر حوزه‌های شناختی کم‌اثر است.
- (۳) عقل یک استعداد قابل رشد است که با تربیت و تمرین می‌تواند توانایی استدلال و تشخیص حق از باطل را تقویت کند.
- (۴) همه انسان‌ها دارای عقل یکسانی هستند و تفاوتی در قدرت استدلال آن‌ها وجود ندارد.

۱۲۷- چرا فیلسوفان مسلمان را نمی‌توان به دو گروه عقل‌گرا و تجربه‌گرا تقسیم نمود؟ زیرا ...

- (۱) هرگز عادت نکرده‌اند که سخنی را بدون دلیل بپذیرند.
- (۲) معتقدند استدلال‌های عقلی معیار نهایی قبول یا رد هر نظر علمی و فلسفی است.
- (۳) معتقدند همه کارکردهای عقل و انواع استدلال در جای خود، روشی درست برای کسب دانش هستند.
- (۴) معتقدند پذیرش هر اعتقاد و آیینی نیازمند استدلال عقلی است که میزانش میان افراد متفاوت نیست.

۱۲۸- کدام عبارت درباره دیدگاه فارابی نسبت به سیاست و فلسفه سیاسی او درست است؟

- (۱) سیاست باید به گونه‌ای باشد که در مدینه، نظام مردم‌سالاری تحقق یابد.
- (۲) سعادت و کمال انسان بدون زندگی اجتماعی میسر نیست.
- (۳) رهبری مدینه فاضله فقط و فقط از پیامبر خدا بر می‌آید.
- (۴) مهم‌ترین تفاوت مدینه فاضله و جاهله در توزیع نقش‌های اجتماعی است.

۱۲۹- تفاوت عمده حکمت معاصر با سایر دوره‌ها در چیست؟

- (۱) تطابق با کلام الهی
- (۲) بهره‌گیری از علوم تجربی
- (۳) ورود فلسفه‌های جدید اروپا
- (۴) توجه به مسائل روز جامعه اسلامی

۱۳۰- با توجه به نظام فکری شیخ اشراق، کدام عبارت درست است؟

- (۱) اگر زمانی اتفاق افتد که حکیمی در بحث استاد بوده و ریاست جامعه با او باشد، حقایق امور را از حق تعالی دریافت می‌کند.
- (۲) حکمت اشراق مانند حکمت مشائی در پی شناخت هستی است، اما اختلاف موجودات را ناشی از اختلاف در ماهیات نمی‌داند.
- (۳) رستگاری عبارت است از وصول کامل به نور مطلق؛ انسانی که از این موهبت بی‌بهره است، در جهان تاریکی کامل جای دارد.
- (۴) حکمت اشراقی، حکمتی است که حاصل شهودات و تجربه‌های درونی فیلسوفان شرقی است که اهل فارس بوده‌اند.

دَفتر چَه سؤال ؟

فرهنگیان

(رشته عمومی انسانی و معارف اسلامی)

۲۲ فروردین ماه ۱۴۰۴

تعداد سوالات و زمان پاسخ‌گویی آزمون

نام درس	تعداد سؤال	شماره سؤال	وقت پیشنهادی
تعلیم و تربیت اسلامی	۲۰	۲۵۱ - ۲۷۰	۲۰
هوش و استعداد معلّمی	۲۰	۲۷۱ - ۲۹۰	۴۰
جمع دروس	۴۰	—	۶۰

طراحان به ترتیب حروف الفبا

تعلیم و تربیت اسلامی	محسن بیاتی، محمد رضایی‌بقا، یاسین ساعدی، مرتضی محسنی کبیر، میثم هاشمی
هوش و استعداد معلّمی	حمید لنجان‌زاده اصفهانی، فاطمه راسخ، هادی زمانیان، فرزاد شیرمحمدلی، حامد کریمی، حمید گنجی، مهدی ونکی فراهانی

گزینشگران و ویراستاران به ترتیب حروف الفبا

نام درس	مسئول درس	گزینشگر	گروه ویراستاری	مسئول درس‌های مستندسازی
تعلیم و تربیت اسلامی	یاسین ساعدی	یاسین ساعدی	نازنین فاطمه حاجیلو	سجاد حقیقی‌پور
هوش و استعداد معلّمی	حمید لنجان‌زاده اصفهانی	حمید لنجان‌زاده اصفهانی	فاطمه راسخ	علیرضا همایون‌خواه

مدیران گروه	الهام محمدی - حمید لنجان‌زاده اصفهانی
مستندسازی و مطابقت با مصوبات	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: علیرضا همایون‌خواه
حروف‌نگار و صفحه‌آرا	زهرا تاجیک - معصومه روحانیان

گروه آزمون

بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی (وقف عام)

آدرس دفتر مرکزی: خیابان انقلاب - بین صبا و فلسطین - پلاک ۹۲۳ - تلفن چهار رقمی: ۰۲۱-۶۴۶۳

۲۰ دقیقه

تعلیم و تربیت اسلامی

دین و زندگی ۱

آهنگ سفر، اعتماد بر او، دوستی با خدا، یاری از نماز و روزه، فضیلت آراستگی،

زیبایی پوشیدگی

درس ۹ تا ۱۴

صفحه ۹۶ تا ۱۵۸

دین و زندگی ۲

عزت نفس، زمینه‌های پیوند

پیوند مقدس

درس ۱۶ تا ۱۸

صفحه ۱۹۶ تا ۲۳۰

مهارت معلمی

فصل اول: ارزش و امتیاز کار معلمی

فصل دوم: صفات معلم

فصل سوم: وظایف معلم

صفحه ۱۵ تا ۱۱۶

۲۵۱- کدام عبارت قرآنی مؤید وجود حجاب میان زنان مسلمان در صدر اسلام است و کدام صفت خداوندی با آن ارتباط

دارد؟

(۱) «یَدْنِینَ عَلَیْهِنَّ مِنْ جَلَابِیْهِنَّ» - علم و حکمت الهی

(۲) «یَدْنِینَ عَلَیْهِنَّ مِنْ جَلَابِیْهِنَّ» - غفار و رحیم بودن خداوند

(۳) «ذَلْکَ اَدْنٰی اَنْ یُّعْرَفْنَ فَا لَا یُؤْذِنَنَّ» - غفار و رحیم بودن خداوند

(۴) «ذَلْکَ اَدْنٰی اَنْ یُّعْرَفْنَ فَا لَا یُؤْذِنَنَّ» - علم و حکمت الهی

۲۵۲- به ترتیب، ... چون اکسیری است که مرده را حیات می‌بخشد و زندگی حقیقی به وی عطا می‌کند و ... در برنامه تمام

پیامبران الهی بوده است.

(۱) عشق به خدا - جهاد در راه خدا

(۲) جهاد در راه خدا - عشق به خدا

(۳) عبودیت و بندگی خدا - جهاد در راه خدا

(۴) عشق به خدا - به جا آوردن فریضه حج

۲۵۳- دستیابی به اهداف بزرگ و موفقیت انسان در گروی بهره‌مندی از ثمره کدام دستور الهی است؟

(۱) «و لقد کتبتنا فی الزبور من بعد الذکر انّ الارض یرثها عبادی الصالحون ...»

(۲) «یا ایها الذین آمنوا کتب علیکم الصّیام کما کتب علی الذین من قبلکم ...»

(۳) «و من آیاته ان خلق لکم من انفسکم ازواجاً لتسکنوا الیها و جعل بینکم مودّة و رحمة ...»

(۴) «وعد الله الذین آمنوا منکم و عملوا الصّالحات لیستخلفنهم فی الارض کما استخلف الذین من قبلهم ...»

۲۵۴- عمل به دستور قرآنی «بَدْنِینَ عَلَیْهِنَّ مِنْ جَلَابِیْهِنَّ» به صورت کامل تر و دقیق تر، چه نتایج را به دنبال دارد؟

(۱) با حفظ هر چه بیشتر کرامت و منزلت زن، باعث کاهش حضور آنان در اجتماع می‌گردد.

(۲) با حفظ هر چه بیشتر کرامت و منزلت زن، باعث رشد و کمال معنوی زن می‌گردد.

(۳) با حفظ استعدادهای فردی زن، باعث رشد و کمال معنوی زن می‌گردد.

(۴) با حفظ استعدادهای فردی زن، باعث کاهش حضور آنان در اجتماع می‌شود.

۲۵۵- پاسخ هر یک از موارد زیر در کدام گزینه به درستی ذکر شده است؟

- نتیجه برخورداری روح انسان از صفات زیبایی همچون سخاوت است.

- زندگی را پاک و باصفا می‌سازد.

(۱) آراستگی باطنی - تکرار دائمی نماز در شبانه روز

(۲) آراستگی ظاهری - روزه گرفتن

(۳) آراستگی باطنی - روزه گرفتن

(۴) آراستگی ظاهری - تکرار دائمی نماز در شبانه روز

۲۵۶- به ترتیب، بازتاب پیروی از آیه شریفه «رسول خدا (ص) برای شما نیکوترین اسوه است.» کدام مورد است و میزان اسوه قرار دادن ایشان تا چه حد

ضروری است؟

(۱) رسیدن سریع تر به هدف - باید در حد توان از ایشان پیروی کنیم.

(۲) رسیدن سریع تر به هدف - باید عین ایشان و در همان حد عمل کنیم.

(۳) رسیدن آسان تر به هدف - باید عین ایشان و در همان حد عمل کنیم.

(۴) رسیدن آسان تر به هدف - باید در حد توان از ایشان پیروی کنیم.

۲۵۷- بی توجهی به ابزار و اسبابی که در راه رسیدن به هدف، بهره‌جویی از آن‌ها لازم است، بی‌توجهی به چه چیزی است و بر اساس دعای امام علی (ع) خداوند همواره آماده اصلاح کار کدام گروه از مردم است؟

- (۱) قدرت الهی - اهل تقوا
(۲) حکمت الهی - توکل کنندگان
(۳) قدرت الهی - توکل کنندگان
(۴) حکمت الهی - اهل تقوا

۲۵۸- به ترتیب، دومین بلوغی که پس از بلوغ جسمی برای انسان به وجود می‌آید، کدام مورد است و از نظر قرآن کریم، مهم‌ترین معیار همسر شایسته چیست؟

(۱) بلوغ فکری و عقلی - اصالت خانوادگی
(۲) بلوغ اجتماعی و نفسی - اصالت خانوادگی
(۳) بلوغ فکری و عقلی - باایمان بودن
(۴) بلوغ اجتماعی و نفسی - باایمان بودن

۲۵۹- از آیه شریفه «و من آیاته ان خلق لکم من انفسکم ازواجاً لتسکنوا الیها و جعل بینکم مودة و رحمة ان فی ذلک لآیات لقوم یتفکرون» کدام موضوعات دریافت می‌گردد؟

(الف) انس با همسر و پیامد آن که آرامش است.

(ب) رابطه روزی‌دادن خداوند با آمدن فرزندان

(ج) رشد اخلاقی و معنوی در سایه دوستی و رحمت، اتفاق می‌افتد.

(د) خانواده، بستر رشد و بالندگی فرزندان و تحکیم‌بخش وحدت روحی است.

- (۱) الف - ب
(۲) ب - ج
(۳) ج - د
(۴) الف - ج

۲۶۰- با توجه به آیه شریفه «من کان یرید العزة...»، راه دستیابی به عزت چیست؟

- (۱) انجام عمل صالح
(۲) دوری از گناه
(۳) شناخت ارزش خود و نفروختن خویش به بهای اندک
(۴) وصل شدن به سرچشمه عزت الهی

۲۶۱- پسر و دختر جوان با تشکیل خانواده، از همان ابتدا چه چیزی را تجربه می‌کنند و این موضوع اشاره به کدام یک از اهداف ازدواج دارد؟

- (۱) مسئولیت‌پذیری - رشد اخلاقی و معنوی
(۲) گذشت و مدارا - رشد اخلاقی و معنوی
(۳) مسئولیت‌پذیری - انس با همسر
(۴) گذشت و مدارا - انس با همسر

۲۶۲- به ترتیب در کدام گزینه صحیح یا غلط بودن موارد زیر، به درستی مشخص شده است؟

- عقدی که به‌زور انجام گیرد مکروه است.

- ازدواج، مقدس‌ترین بنا و نهاد اجتماعی نزد خداست.

- ابتدایی‌ترین زمینه ازدواج، نیاز جنسی زن و مرد به یکدیگر است.

- (۱) صحیح - غلط - صحیح
(۲) صحیح - غلط - غلط
(۳) غلط - صحیح - غلط
(۴) غلط - غلط - صحیح

۲۶۳- کدام گزینه درباره «انسان عزیز» نادرست است؟

- (۱) زیر بار عملی که روحش را آزرده کند و او را حقیر و کوچک سازد، نمی‌رود.
(۲) در مقابل مستکبران و ظالمان می‌ایستد و مقاومت می‌کند.
(۳) با صدقه‌دادن و دست‌گیری از محرومان سعی در نزدیک کردن بیشتر خود به خدا دارد.
(۴) در مقابل هوا و نفس اماره خویش، تسلیم نمی‌شود.

۲۶۴- در سه آیه از قرآن کریم، چه چیزی نشانه عزم دانسته شده است و چرا نباید بگذاریم که شکست‌ها در عزم و صبر ما خللی وارد کنند؟

- ۱) صبر - زیرا افراد با عزم قوی در هر شرایطی به کار خود ادامه می‌دهند.
- ۲) ایمان - زیرا افراد با عزم قوی در هر شرایطی به کار خود ادامه می‌دهند.
- ۳) صبر - زیرا شکست لحظه‌ای، نشانه شکست ابدی نیست.
- ۴) ایمان - زیرا شکست لحظه‌ای، نشانه شکست ابدی نیست.

۲۶۵- تفاوت در پوشش امام صادق (ع) و امام علی (ع) نشان‌دهنده کدام ویژگی اهل بیت (ع) است و این که قرآن کریم خود را «حدیث» می‌خواند و به

تاریخ کهن وصل می‌کند، بیانگر چه مفهومی است؟

- ۱) همراهی و هم‌دردی با مردم - قرآن کریم، رشد جامع مخاطبان خود را مد نظر قرار می‌دهد.
- ۲) همراهی و هم‌دردی با مردم - نه سنت‌گرایی اصل است، نه سنت‌شکنی.
- ۳) آموزش عملی معارف دینی - نه سنت‌گرایی اصل است، نه سنت‌شکنی.
- ۴) آموزش عملی معارف دینی - قرآن کریم، رشد جامع مخاطبان خود را مد نظر قرار می‌دهد.

۲۶۶- خداوند در قرآن کریم چه هنگامی خود را «گرامی‌تر» معرفی می‌نماید و این سخن آیت‌الله مشکینی به آقای قرائتی «من حاضرم پاداش تدریس

برای صدها طلبه فاضل را به تو بدهم تا در مقابل، پاداش این کلاس بیست‌نفری و تدریس برای بچه‌ها را به من بدهی.» بیانگر کدام یک از ارزش‌های

معلمی است؟

- ۱) هنگامی که از آفرینش انسان سخن گفته شود. - معلمی شغل نیست، عبادت است.
- ۲) هنگامی که از آفرینش انسان سخن گفته شود. - کلاس‌داری را ساده ننگریم.
- ۳) هنگامی که سخن از علم و فرهنگ باشد. - کلاس‌داری را ساده ننگریم.
- ۴) هنگامی که سخن از علم و فرهنگ باشد. - معلمی شغل نیست، عبادت است.

۲۶۷- به ترتیب، «سعی کافران در بی‌مقدار معرفی کردن پیروان مستضعف رسولان» و «سفارش به حمایت از یاران و پیروان رسولان الهی و پرهیز از طرد

آنان» در کدام آیات شریفه توصیف شده است؟

- ۱) «عبس و توئی * أن جاءه الاعمی» - «و لا تطرد الذین یدعون ربهم بالغداة ...»
- ۲) «عبس و توئی * أن جاءه الاعمی» - «و ما أنا بطارد الذین آمنوا»
- ۳) «و ما نراک اتبعک آلا الذین هم ارادلنا» - «و ما أنا بطارد الذین آمنوا»
- ۴) «و ما نراک اتبعک آلا الذین هم ارادلنا» - «و لا تطرد الذین یدعون ربهم بالغداة ...»

۲۶۸- بر اساس آیه شریفه «یا ایها الذین آمنوا لا تتخذوا بطانة من دونکم ...» که توصیه به هشیار بودن مسلمانان نسبت به دشمنان دارد، به ترتیب عبارت‌های

«ما تخفی صدورهم أكبر» و «لا یألونکم خیالاً» مربوط به کدام یک از شگردهای دشمنان برای ضربه به مسلمانان است؟

- ۱) نفاق - فساد
- ۲) نفاق - فشار
- ۳) فساد - فشار
- ۴) فساد - نفاق

۲۶۹- کدام مفهوم از دستور پیامبر (ص) به اصحاب، مبنی بر جمع‌آوری هیزم در بیابان پس از یکی از جنگ‌ها، قابل برداشت است و حدیث «ان الله جمیل و

یحب الجمال و یحب ان یری اثر النعمة علی عبده» بیانگر چه مفهومی در زمینه آموزش است؟

- ۱) عملی بودن درس‌ها - معلم باید به زیبایی و با ملاحظت و محبت از شاگردانش دلجویی نماید.
- ۲) عملی بودن درس‌ها - استفاده معلم از زینت باید معتدل و متناسب با شرایط اجتماعی مخاطبین باشد.
- ۳) تعلیم در هر مکان و زمان - استفاده معلم از زینت باید معتدل و متناسب با شرایط اجتماعی مخاطبین باشد.
- ۴) تعلیم در هر مکان و زمان - معلم باید به زیبایی و با ملاحظت و محبت از شاگردانش دلجویی نماید.

۲۷۰- عبارت «تقلیل مفهومی معلمی به یک شغل ساده، کوتاه‌بینی است» با تأمل در کدام عبارت قرآنی قابل دریافت است و پیامبر (ص) بهای آزادی

اسرای جنگی را چه چیزی بیان کردند؟

- ۱) «...کذلک انتک آیاتنا فنسیتها» - ایمان آوردن به خدا و رسول و قرآن و قیامت
- ۲) «...کذلک انتک آیاتنا فنسیتها» - آموزش خواندن و نوشتن به ده نفر از مسلمانان
- ۳) «و یعلمهم الكتاب و الحکمة و یزکیهم» - آموزش خواندن و نوشتن به ده نفر از مسلمانان
- ۴) «و یعلمهم الكتاب و الحکمة و یزکیهم» - ایمان آوردن به خدا و رسول و قرآن و قیامت

هوش و استعداد معلّمی

۴۰ دقیقه

* بر اساس متن زیر از مقدمه کتاب «حکایات تمثیلی» نشر نیلوفر - با اندکی تصرف - به پنج پرسش بعدی پاسخ دهید.

«باختین»، منتقد پرآوازه روسی در نیمه دوم قرن بیستم از دو نیروی زبان سخن می‌گوید: نیروی مرکزگرای زبان و نیروی مرکزگریز زبان. هر دو این نیرو را رسالتی بزرگ بر دوش است. نیروی مرکزگرای همان نیروست که شاهنامه فردوسی را بعد از گذشت ده قرن با همان صلابت و جزالت برای نسل‌های آتی محفوظ نگه داشته است و این همان نیرو است که مهر هویت تبار ایرانی را بر پیشانی تاریخ نقش زده است. نیروی مرکزگریز زبان به شاعر و یا نویسنده اجازه می‌دهد قواعد دستور زبان سنتی را هنرمندانه بشکند تا بتواند تختیلات بدیع، ایمازهای ذهنی و احساسات غریب خود را که با زبان متعارف روزمره قابل توصیف نیست به مخاطب منتقل کند و در این مسیر پرتب‌وتاب است که او چیزی بدیع خلق می‌کند که از تماشای آن همچون مادری که طفل خود را به سینه می‌فشارد لذت می‌برد و همچون آفریدگارش بر آفریده خود احسنت می‌گوید.

حالا چرا شاعر یا نویسنده از راه مستقیم بیان اندیشه و احساس خود اعراض کرده و سخن در پرده می‌گوید، خود دلایل فراوان دارد که در این تنگی مجال پرداختن به آن‌ها نیست ولیکن به طور کلی می‌توان گفت آفریده شاعر یا نویسنده، چه شعر و چه داستان، نشان از ذهن و جامعه خالق اثر دارد. نویسنده، هنرمند و محیط بلافصل او را دو مقوله جدای از هم نمی‌داند. این دو همانند لفظ و معنا در هم تنیده شدند و صحبت از این دو به صورت منفک و مستقل از یکدیگر درست نیست. حال که سخن از دو نیروی زبان به میان آمد، مبادا خواننده تصور کند نیروی مرکزگریز زبان همواره از منزلتی بیشتر از نیروی مرکزگرای زبان دارد، بقا و تأثیر نیروی دوم در پرتو نیروی اول زبان تحقق می‌یابد. کسی که در استحصال زبان کلاسیک و مردمی خود که نیروی اول زبان را نمایندگی می‌کند موفق نباشد هرگز نمی‌تواند در ساحت شعر و نثر داستانی که مظهر نیروی دوم زبان است ترک‌تازی کند. فراموش نمی‌کنیم که همه ما پیش از دویدن، راه رفتن را می‌آموزیم.

۲۷۱- طبق متن بالا، کدام معنا برای واژه «جزالت» در بند نخست، درست‌تر است؟

- (۱) استواری زبان (۲) رسا (۳) صحت معنا (۴) مؤثر

۲۷۲- واژه «نویسنده» در کدام جمله متن بالا شمولی متفاوت دارد؟

- (۱) نیروی مرکزگریز زبان به شاعر و یا نویسنده اجازه می‌دهد قواعد دستور زبان سنتی را هنرمندانه بشکند.
(۲) چرا شاعر یا نویسنده از راه مستقیم بیان اندیشه و احساس خود اعراض کرده و سخن در پرده می‌گوید.
(۳) آفریده شاعر یا نویسنده، چه شعر و چه داستان، نشان از ذهن و جامعه خالق اثر دارد.
(۴) نویسنده، هنرمند و محیط بلافصل او را دو مقوله جدای از هم نمی‌داند.

۲۷۳- کاربرد نادرست یک حرف در متن بالا، ساختار یکی از جملات را خراب کرده است. این حرف کدام است؟

- (۱) به (۲) از (۳) که (۴) را

۲۷۴- کدام گزینه ارتباط بین دو بخش مشخص شده متن را بهتر بیان می‌کند؟

- (۱) اولی و دومی، دو بیان متفاوت از یک اندیشه کلی است.
(۲) اولی بیان یک نکته علمی و زبانی، و دومی روشی برای اثبات درست‌ی آن است.
(۳) اولی و دومی، هر دو مثالی از یک اندیشه کلی است.
(۴) اولی اندیشه‌ای نادرست و دومی تمثیلی برای اثبات نادرستی آن است.

۲۷۵- کدام گزینه از متن بالا برداشت می‌شود؟

- (۱) ادیبانی نظیر سعدی و حافظ، از نیروی مرکزگریز زبان بهره‌های فراوان برده‌اند اما امروزه اثری از آن در دست نیست.
(۲) مجوز شکستن قواعد سنتی زبان را منحصرأ می‌توان به هنرمندانی داد که اندیشه‌های بدیع خود را نمی‌توانند در قالب زبان سنتی بیان کنند.
(۳) هر اثر هنری به‌نوعی بیان‌کننده محیط خالق اثر نیز هست و هنرمند را نمی‌توان خارج از متن محیط بررسی کاملی کرد.
(۴) آثار ادیبی نظیر فردوسی به آن جهت هزاران سال در نزد مردم ماندگار است که در آن کاربرد چندانی از نیروی مرکزگریز نیست.

۲۷۶- در بیان متن زیر، کدام عبارت صحیح و بدیهی در نظر گرفته شده است؟

«تعجبی ندارد اگر کسی اهمیت چندانی به یک ساعت از عمر خود ندهد. می‌گویند جوان تصور می‌کند پیر نمی‌شود و پیر هم تصور می‌کند نمی‌میرد. بله، بسیاری از ما باور داریم که به فراوانی ستاره‌های آسمان زمان در اختیار ما گذاشته‌اند و درباره نحوه گذراندن زمانمان، دقت چندانی نمی‌کنیم.»

- (۱) هیچ‌کس به نحوه گذراندن زمانش دقت نمی‌کند.
(۲) تعداد ستاره‌های آسمان بسیار بسیار زیاد است.
(۳) اگر کسی به گذر زمان دقت کند و برای زندگی روزمره خود برنامه‌ریزی کند، حتماً در زندگی‌اش موفق خواهد شد.
(۴) استفاده مفید و یا غیرمفید از یک ساعت از عمر کسی، تغییر چندانی در زندگی او ایجاد نمی‌کند.

۲۷۷- در هفته گذشته تصادفی در تقاطع دو خیابان رخ داده که منجر به فوت راکب موتورسیکلت شده است. در این تصادف، موتورسیکلت از سمتی وارد خیابان شده و به کامیونی که با سرعت مطمئنه در حال عبور از تقاطع بوده، برخورد کرده است. همچنین می‌دانیم هنگام عبور موتورسیکلت و کامیون از تقاطع، راننده کامیون در حالت خستگی رانندگی می‌کرده است. در شب قبل از تصادف، کارگران شهرداری مشغول کار بر روی تقاطع بوده و تعدادی از وسایل و ابزارهای فنی خود را از تقاطع به انبار منتقل نکرده‌اند و راکب موتورسیکلت نیز بعد از تصادف، مدتی در بیمارستان بستری بوده است. از درستی کدام عبارت می‌توان مطمئن بود؟

- (۱) بی‌مسئولیتی کارگران شهرداری باعث تصادف ناگوار هفته گذشته شده است.
- (۲) حرکت کامیون با سرعت مطمئن، برای جلوگیری از تصادف یادشده کافی می‌بود.
- (۳) در صورت استفاده راکب موتورسیکلت از کلاه ایمنی، او امروز زنده می‌بود.
- (۴) بستری شدن در بیمارستان، نتوانسته است راکب موتورسیکلت را از مرگ نجات دهد.

* در یک بازی اسم و فامیل، چهار شخص شرکت کرده و واژه‌های مقابل را در دسته‌های جداگانه با حرف «آ» نوشته‌اند.

نام: آوا، آسمان، آراد، آفاق
رنگ: آبی، آجری، آلبالویی
خوراکی: آلبالو، آش، آب
کشور: آلمان، آرژانتین، آلبانی، آتن

در این بازی می‌دانیم هر شخص نام خودش را نوشته و کسی که خوراکی را آلبالو نوشته است، رنگ را نیز آلبالویی نوشته است و کسی که خوراکی را آب نوشته، رنگ را آبی ننوشته است. همچنین شخصی که نام کشور را اشتباه نوشته است، خوراکی را خالی گذاشته است. دو شخصی که رنگ را یکسان نوشته‌اند، دو کشور «هم‌قاره» را نوشته‌اند. در واژه‌های نوشته شده، آراد و آفاق اشتراکی با دیگران ندارند و آن که آش را نوشته است، کشور آرژانتین را نیز نوشته است.

بر اساس توضیحات، به چهار پرسش بعدی پاسخ دهید.

۲۷۸- چه کسی نام کشور را به خطا نوشته است؟

- (۱) آوا و یا آسمان
- (۲) آسمان و یا آراد
- (۳) آراد و یا آفاق
- (۴) آفاق و یا آوا

۲۷۹- اگر «آراد» رنگ «آجری» را نوشته باشد، آفاق رنگ را ...

- (۱) آبی نوشته است.
- (۲) آجری نوشته است.
- (۳) آلبالویی نوشته است.
- (۴) معلوم نیست چه نوشته است.

۲۸۰- اگر «آوا»، «آب» را نوشته باشد ...

- (۱) قطعاً خود او «آلمان» را نوشته است.
- (۲) قطعاً آسمان «آلمان» را نوشته است.
- (۳) قطعاً آسمان «آلبالو» را نوشته است.
- (۴) قطعاً خود او «آش» را نوشته است.

۲۸۱- بر اساس متن بالا و استدلال‌های منتج از آن، شخصی همه نوشته‌های هر چهار بازیکن را حدس زده است. چه میزان احتمال دارد همه حدس‌های او درست باشد؟

- (۱) $\frac{1}{4}$
- (۲) $\frac{1}{8}$
- (۳) $\frac{1}{16}$
- (۴) $\frac{1}{32}$

۲۸۲- اگر پنج کارگر، یک چهارم از کاری را در چهار روز شش ساعته کاری انجام دهند، چند کارگر بقیه کار را در یک روز هشت ساعته کاری انجام می‌دهند؟

- (۱) ۱۸
- (۲) ۲۴
- (۳) ۳۲
- (۴) ۴۵

۲۸۳- برای تعیین اختلاف مساحت دو ناحیه هاشورخورده در مثلث و دایره شکل زیر، به کدام داده(ها) نیاز داریم؟

الف) اندازه مساحت دایره و اندازه مساحت مثلث

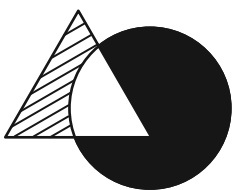
ب) اندازه زاویه‌های مثلث

(۱) داده «الف» کافی است و به داده «ب» احتیاجی نیست.

(۲) داده «ب» کافی است و به داده «الف» احتیاجی نیست.

(۳) به هر دو داده «الف» و «ب» احتیاج داریم و به پاسخ می‌رسیم.

(۴) با دو داده «الف» و «ب» نیز به پاسخ نمی‌رسیم.

* عدد جایگزین علامت سؤال را در الگوهای عددی دو پرسش بعدی تعیین کنید.

-۲۸۴

۱۰, ۸, ۱۶, ۱۸, ۹

۹, ۶, ۱۸, ۲۱, ?

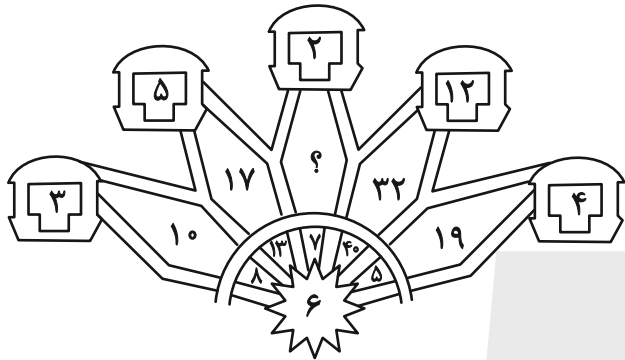
۹ (۴)

۸ (۳)

۷ (۲)

۶ (۱)

-۲۸۵

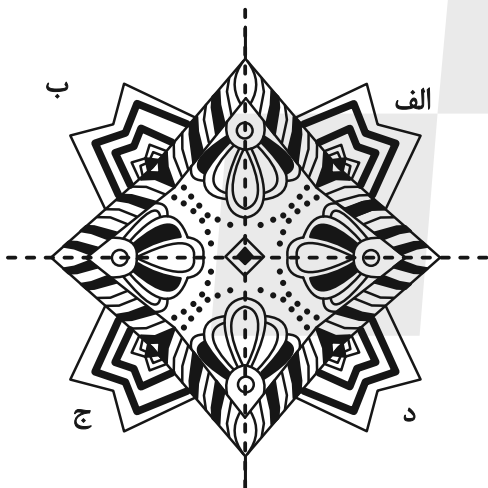
۳ (۱)

۴ (۲)

۵ (۳)

۶ (۴)

-۲۸۶ کدام قسمت از شکل زیر الگو را به هم ریخته است؟

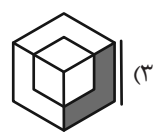
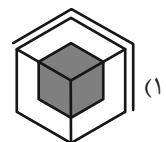
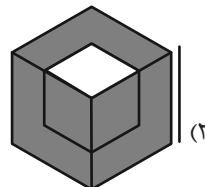
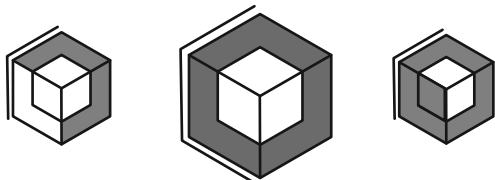
الف (۱)

ب (۲)

ج (۳)

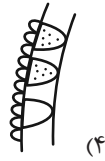
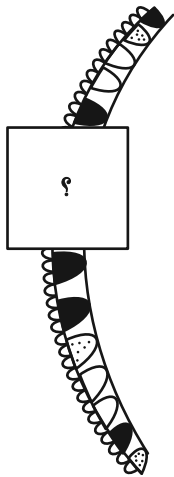
د (۴)

-۲۸۷ کدام شکل شباهت کمتری نسبت به اشکال سمت چپ دارد؟

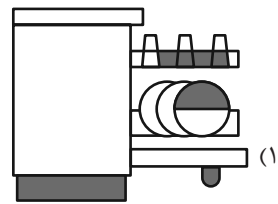
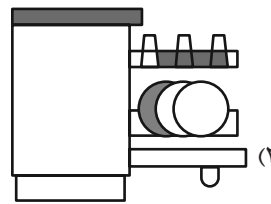
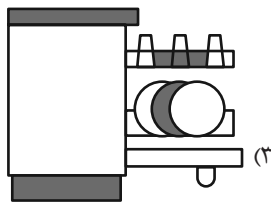
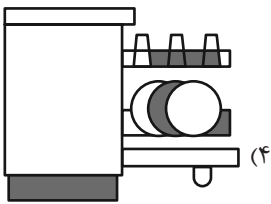
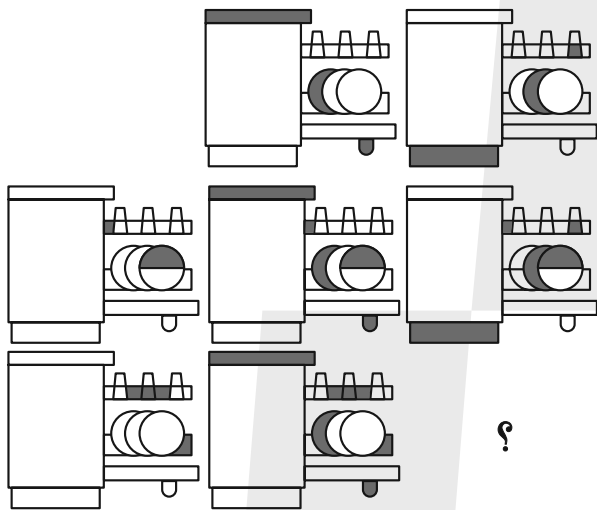

* در دو پرسش بعدی، شکل تکمیل کننده شکل صورت سؤال را از بین گزینه‌ها انتخاب کنید.

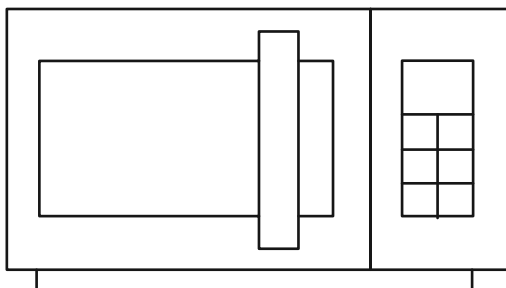
-۲۸۸

-۲۸۹

-۲۹۰ چند مستطیل در شکل زیر وجود دارد؟

۲۶ (۱)

۲۷ (۲)

۲۸ (۳)

۲۹ (۴)